

ABONAMENTUL

Pe un an . 28 Cor.
Pe un jum. . 14 "
Pe o lună . 2-40 "

Nr. de Duminecă
pe un an . 5 Cor.
Pentru România și
America . . 10 Cor.

Nr. de zi pentru Ro-
mania și străinătate pe
an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA
Deak Ferencz-utca 20.
INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.
Mulțumite publice și Loc de-
schis costă fiecare zbr 20 fl.
Manuscripte nu se lu-
polază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Un proces psihologic.

Există, pe cum știți, un proces psihologic al omului uzat și frânt de neizbândă. Viața lui întreagă este o frământare și o goană pentru un ideal. Din întâia sa tinerețe aleargă mereu spre o țință și când s'a apropiat mai mult, țința i-se pare mai departe. Și călătorul obosește în luptă cu fatalitatea, își pierde moralul, își pierde voința și se pleacă. Umilit, pocăit, în cărji ca cerșitorul târător, se strecoară la ușa dușmanului și, cerând iertare pentru îndărătnicia sa din trecut, așteaptă un strop de viață. O figură chinuită și bătută de Dumnezeu!

În viața indivizilor cazuri de aceste sânt destule și ele se potrivesc admirabil pentru condeiele scriitorilor dramatici, iubitori de tragedii psihologice. În genere însă ele nu au o importanță socială, deoarece, vorba poetului, »când cade'n codru o rămurea, ce-i pasă codrului de ea? Se întâmplă însă ca asemenea cazuri să fie contagioase, ca îmbolnăvirea aceasta a voinței să se întindă, ca o molimă, de-asupra unei mulțimi întregi de indivizi și atunci nu este exclusă o tragedie a unui întreg popor.

Cei ce poartă de grija popoarelor însă veghiază chiar și iau la timp măsurile cunvenite de igienă politică, de izolarea celor incurabili și de readucere la sănătate sufletească a celor mai puțin atinși de boala supunerii.

Spunem acestea pentru că, după toate aparențele, în viața noastră politică s'a ivit acest fenomen de-a binele. El este localizat de-o-camdată, dar are tendințe de întindere. Din cele ce ies la suprafață în actualele mișcări vedem cu destulă evidentă, cum o droaie de suflete oboseite ar voi să ne părească și cum, cântându-și corul cobitor și resemnat din »Tannhäuser«, caută să se îndrepteze spre alte tărâmuri...

Sânt gârbovi, sârmanii, sânt îmbătrâniți și supti de așteptare și brațul lor e slab și lipsit de vitejie. Și cum merg așa înainte, la glasul lor de chemare le vin tovarăși de tot soiul. Tot ce e cerșetor și trândav; tot ce e îngust la minte și îndoios în credință; întregul puhoi de pișcheri și de saltimbanci doritori de carieră și alte sedimente ale straturilor dubioase li-se asociază. Și cohorta aceasta se îndreptează spre pământul făgăduinței, — cum se îndreptau pe vremuri Cruciații spre Mormântul sfânt, — ei merg să ceară izbăvire pentru faptele lor din trecut, să se prostearnă în cenușe și să și ia răsplata oarbei lor închinări.

Aspectul e oribil. Când vezi turma aceasta de inghenunchiați, fără ca să fi luptat până la sfârșit, când vezi atâtea voințe frante înainte de vreme, când zărești atâția bărbați ajunși supt călcăiul stăpânului ce i-a umilit, neputincioși, lași și prihăniți de fapta lor, — încerci o durere adâncă. Și azi-mâne, când ciolanele de ros vor cădea ploaie asupra celor miluiți, când țipetele de bucurie vor răsuna sgomotoase din rândurile celor

primiți la masa bogată, durerea noastră se va preface în disprețul cel mai desăvârșit.

Întâmplător există oameni de bună credință, cari socot mișcarea asta de dezertare și de felonie politică ca avându-și rostul ei chibzuit. Credința aceasta »moderații« noștri o alimentează prin pretexte, invocând de pildă coșcogeamite motive diplomatice, mari interese de stat și de neam și punând în circulație până și numele Suvveranului, ca mare protector al acestei faimoase concilianțe între unguri și români. Dar toate aceste sânt povești fantastice și ademeniri mincinoase și nu au alt scop decât a motiva capitularea rușinoasă și organizarea într'un partid de propagandă.

Vai, sântem așa departe a considera încercarea asta drept o faptă serioasă, contra căreia ar trebui să luptăm cu argumente! În viața noastră din trecut s'au formulat pe îndelete câte-va principii de luptă statornică, singurele de cari atârnă isbânda noastră. Aceste ni-se par firești ca hrana de toate zilele, aceste ni se par sfinte ca o rugăciune și cine caută să ni-le dărâme, cine ridică mâna în potriva lor, ne este dușman. Și pe cum nu se împacă apa cu untul de lemn și pe cum lupul și melul nu pot fi prieteni, astfel firile noastre nu se împacă cu ale lor.

Impăcarea este negațiunea drepturilor noastre și înseamnă o sugrumare prin învoirea noastră. Impăcarea în felul acesta ar fi actul unei demențe sau al unei seni-

Din viața literară.

Ce fac scriitorii vara? — Cărți și reviste. — O nouă fază a unei vechi reviste. — O supărare.

De H. Chendi.

Am vorbit în ultimul meu foileton despre ciudata credință a editorilor, că românul vara nu citește și că, prin urmare, tipărirea ori cărei cărți literare, sau chiar a revistelor, trebuie să înceteze pe timpul acesta. Consecința logică a purtării editorilor este, că în rândurile scriitorilor se produce o stare de desinteresare și de indiferență. Muzele își atârnă lira în cui și prozatorii nu mai urmăresc viața cu gândul la subiecte. Un aer de moleșală și de resemnare înfășoară lumea literară. Cuvintele cad mai rare, mai grele și gesturile își pierd violența. Prin cafenele și grădini și prin pușinele lor colțuri umbroase poezi și critici stau plicșiși, ca niște bogați, cari nu mai au ce face cu gândurile lor, stau și visează despre mare, despre munți și despre frumusețile firei, pe cari ei le cântă și alții le gustă în realitate. Sârmanii artiști, sârmani trubaduri! Pentru voi vara a rămas mai mult un prilej de cultivare a imaginației! Din reviste ilustrate vă reconstruiți farmecele munților Eiveției, din norii ce trec zgomotoși de asupra noastră vă clădiți castele și, privind în cristallul pâharului de apă, croiți o filosofie romantică a vieții. Fantazie, fantazie, tu ești prietena cea mai bună și cea mai credincioasă a scriitorilor în vremuri de acestea!

...Și cărțile ies mai rare. Din cele ce au eșit de curând nu s'a semnalat până acum cu destulă

stăruință »Două iubiri«, volumul de nuvele al d-lui Agârbiceanu. Și nici despre volumul d-lor Anghel și Iosif »Ciresul lui Luculus« nu s'a vorbit îndeajuns, cu toate că un volum de proză, tipărit de doi scriitori eminentemente poezi, are totdeauna farmecul noutății. Alte cărți, apărute tot în preajma sezonului de vară, sânt trei culegeri nuvelistice: »Povestiri de seară« de M. Sadoveanu, »Ape mari« de C. Sandu și »Cu aripi frânte« de Ioan Adam. Dacă asupra acestor cărți nu s'a făcut mai mult zgomot, este că publicul și critica s'a obicinuit cu numele acestor scriitori și, înregistrând apariția, nu o mai consideră drept un eveniment ca pe întâiele volume, în cari autorii și-au afirmat talentul. Cu toate acestea este sigur, că bunii noștri nuveliști ne aduc și de data asta multe noutăți, tipuri originale, observații surprinzătoare, colțuri de lume reală și mai ales descrieri din natura vie.

...Și revistele încetează! Motivele sânt multe. Sânt rele condițiile de editură și anevoioase grupările scriitorilor. Interesant este că odată cu încetarea unor reviste, — printre cari este și »Falanca« — a încetat din circulație și numele glumei al cuconului Mihalache, faimosul critic, care în orice mediocritate vedea un geniu și în orice poezie, tipărită în reviste sa, o »aproape capod'operă«.

Prin un ciudat capriciu al soartei d. Mihalache a încercat mai multe dezastre; tinerii mai de talent l-au părăsit pe rând; »băieții« cărora le infiltra talentul prin infuziuni de ceal, în serile de jarnă, s'au lepădat de dânsul și organele-s sfărmate și mălestrul e văduvit de orice crezământ...

Este aceasta o pedeapsă meritată pentru îndrăzneala de a fi voit să-și crezeze — cu o inteligență atât de modestă și cu o lipsă de bun simț atât de mare — o existență literară.

Fiind vorba de reviste, nu înțeleg ce o fi greșit bietul »Sămănătorul« de trăiește atât de mult? Aproape să crezi în cuvintele înțeleptului ce zice, că pe cine îl blestemă Dumnezeu mai tare îl lasă să trăiască mai mult... Sânt ani de zile de când această revistă nu mai are nici un rost și nu mai poate produce nici un talent real. Sânt ani de zile de când nu mai are nici cetitori, nici conducători, ci veștează ca orice umplutură, mai șters ca »Telegraful Român«, mai deșert de artă și gândire ca foala lui Pătrașcu. Și în cursul anilor își schimbă mereu firma, își schimbă mereu credințele. Nimeni nu-i stăpân pe ea și toți pot s'o aibă.

Acum de curând »Sămănătorul« a încăput pe mâna unui domn Orleanu, autor de gânduri critice de mult gândite de alții și având alături câțiva scriitori incolori, copii și alte expresii ale slăbiciunii intelectuale caută să-i dea duh și s'o scoată dela moarte. Ci lăsați »Sămănătorul«, măi creștini de omenie, fiți miloși și lăsați-l să-și caute odihna meritată. E rușine să ducă această viață chinuită, după atâtea zile de lumină. E ca un erou ajuns în cărje și pornit la cerșire. E ca o femeie iubită de toți și de toți părăsită.

Hei, da lesne-i de altă revistă, de cea din Iași! Acolo-i capitalul, acolo-i pretenția. Revista apare, regulat une-ori, cu mari intermitențe de altădată, umflată ca un boier bogat și nu totdeauna po-

lități politice. Și mulțămită Domnului, în corpul nostru național este destulă sănătate încă, forțele noastre tinere se primenesc neîncetat și piepturile noastre prea palpită de viață, decât ca să ne îndoim o clipă și să ne abatem dela linia noastră dreaptă, unde nu se poate șovăi. Din soarta tristă a celor ce ni-au părăsit ne vedem în mod luminos rostul și datoriile noastre...

...Dar să nu ne înduioșăm prea tare. Procese de aceste psihologice am mai văzut noi în tabăra noastră. Ele au adus pururea un rău temporal, au produs spărturi vinovate în solidaritatea spiritelor și în disciplina rîndurilor luptătoare. Au venit totdeauna cu o mohoreală și au tulburat puțin apele. Energia, inerentă neamului nostru însă, stăruința și vigoarea firei noastre au măturat întotdeauna neghina din grâu, cum un corp sănătos ar elimina o ecrescență supărătoare. În privirea apucăturilor »moderate« vom ști să fim »ultraști« cum se cere și vom ști să ne îngrădim la timp, așa că nici de data asta o perturbare mai adâncă nu se va putea face și totul se va reduce la o aventură a unora, la o mică criză sufletească a altora, — în tot cazul la un episod urît, dar trecător și fără consecințe.

Proiectul de răspuns la mesaj al clubului național. Ieri, Vineri, membrii clubului național au ținut o consfătuire în care au stabilit textul definitiv al proiectului de răspuns la mesaj al partidului.

In ședința de Luni a camerei probabil va veni rîndul dlui Dr. Teodor Mihali, înscris încă de ieri la cuvânt. D. Mihali va da citire proiectului prezintat în numele clubului național.

Grațierea unui »agitator« slovac. »Reichspost« din Viena e informat că fostul deputat slovac naționalist Milan Ivanca (al cărui mandat a fost invalidat de Camera deputaților), care a fost condamnat pentru »agitație împotriva statului ungar« la 2 ani închisoare, — a fost grațiat. Ziarul

poranistă. Bun material, n'al ce zice! Și nu ne pare rău de spiritul de toleranță față de alte genuri literare, până și față de ultrasimbolistul nostru Minulescu. Dar ce o fi având d-na Isabela Sadoveanu cu »Nucul lui Odobac« al prietenului nostru Gârleanu, e greu de înțeles. Critica, pe cum se știe, este partea cea mai slabă la revista din Iași, între altele și pentru că este reprezentată prin un condei al sexului slab.

De aci apoi fel și fel de idei prăpăstioase — căci de, e mare prăpastia între sufletul criticului-femeie și al autorului-bărbat — asupra producției viguroșilor noștri prozatori. Și curios este, că tocmai sufletul celui mai feminin dintre prozatori, celui mai subtil în amănunte, celui mai artist și mai felin, tocmai acela nu e priceput și nu e pe gustul criticului-femeie. D-na Isabela Sadoveanu e supărată pe »Nucul lui Odobac« — și asta e ultima noutate literară din Iași!

vienez adaugă că Ivanca a și părăsit închisoarea dela Vaț.

Situația în Austria. Partidele germane au trimis ieri o delegație ministrului-președinte Bernerth, pentru a-l expune cererile și dorințele. Baronul Bienerth a declarat delegaților că direcția politică de până acum se va urma și în viitor, pentru că vrea să rămână credincios principiului de-a nu dezarma dușmănia partidelor slave, sau a câștiga sprijinul altor grupări opoziționale — prin concesii.

La ce privește politica din viitor, baronul Bienerth a declarat numai atâta că, la sfârșitul lui Octombrie sau la începutul lui Noembrie se vor întruni delegațiile, pentru a rezolvi chestia bugetului comun pe 1910.

Secretarul ministerului de externe german la Aehrenthal. Din Berlin se telegrafiază că noul secretar al ministerului de externe al Germaniei Kiderlen-Wächter, fost până acum ambasador la București, va călători către sfârșitul lui Iulie la Marienbad, unde va avea o întâlnire cu ministrul nostru de externe contele Aehrenthal.

Era nouă: Deputatul opozițional Zlinsky István a cerut lămuriri dela secretarul general al ministerului de comerț Kálmán Gusztáv, cum s'a putut întâmpla că într-o funcție a fost numit un om care nici nu s'a anunțat la concurs, pe cînd singurul concurent a fost disconsiderat.

»Dragă prietene, — i-a răspuns secretarul de stat — să iai la cunoștință că publicarea concursului e pasiune particulară».

Declarația aceasta a stîrnit adîncă indignare mai ales în cercurile opoziționale, cea ce l-a îndemnat pe secretarul de stat să desmintă pretinsele declarații.

Din partea sa, Zlinsky declară însă că secretarul de stat i-a dat acest răspuns.

Era noua se anunță frumos...

Tot despre îngrijirea sănătății țaranului român.

Brașov, Iulie.

În numărul din 2 Iulie a. c., văd că se reproduc fragmente din ziarul »Az Est«, care se ocupă de starea sănătății țaranului român din ținutul Vașcăului și Bihor. Lucrurile ce le-am citit, m'au impresionat adînc, căci știut este cât adevăr se spune în acele puține șire, iar pe de altă parte, mi-a impresionat în memorie lucruri cam de aceeași natură, cari s'au întâmplat la noi, într'un sat din apropiere, — unde băntuia tocmai anghina difterică, — și care mă revoltase din cale afară.

Conced că prin unele locuri este lipsă mare de medici și lucrul acesta, foarte natural, este cauza principală la mortalitatea populației în mase, mai ales, când băntue câte o boală contagioasă. Afară de lipsa doctorului, din care cauză se și estînde cu repeziciune — în parte — epidemia, găsesc că la noi poartă vina preoțimea și forurile superioare.

Știut este că slujba mortului la confesiunea noastră este împreunată cu multe forme. Așa d. e. la priveghiu care, natural, se ține acasă, căci ce țaran s'ar îndura să ducă

mortul în casa rece? Cu ocaziunea ace se adună o grămadă de lume, negîndindu-nimeni, mai ales dintre țărani, că acasă și ei copii, și că prin contactul părișilor cei din casa mortului, unde a fost anghin scarlatină sau altă boală contagioasă, și pe urmare, mergînd și ei pe acolo, foarte ușor pot duce boala și la copii lor.

Vine apoi îngroparea. Știm cu toții că învălmășeală este atunci, dar culmea să p trece în biserică! Acolo se așează coșciugul desvelit în mijlocul bisericii, și după ce se termină slujba se așează icoana și pieptul mortului, și — lucru revoluționar — se începe sărutarea icoanei și a mortului. Rînd pe rînd să strecoară tot norodul, și mare, sărutînd mortul, ca să-și ia ultimul adio dela cel ce-i părăsește.

Dar pomana?! Care se face tot la casa mortului. Cred că nu trebuie să mai spun mult despre ea, căci știm cu toții cum este. Și unde pui, că copii bijbăie pretutindea, căci nu cred ca să fie în vre-un sat o îngropăciune unde să nu te împiedeci de copii.

După cum am spus mai sus, așa s'a întâmplat să asist la înmormîntarea unei copilărie care murise de anghină. Am fost alături de indignată de negrija preotului încât m'am putut stăpîni să nu-l întreb, cum e nu ia măsuri, să simplifice în cazuri excepționale toate acele obiceiuri, încunjurînd astfel dezastrul care căzuse pe bieții copii lași nevinovați. Dar Sf. Sa mi-a răspuns foarte calm, că așa este obiceiul și regulă slujbei, și nu ar putea să schimbe tocmai el ca preot, că și-ar pierde toată autoritatea înaintea poporenilor săi.

Acest răspuns n'a dezarmat cu desăvîrșire, căci am văzut că în zadar aș mai să vorbă cu un om care are astfel de vederi împlinirea serviciului său. În naivitatea mea, mă așteptam, ca discutînd asupra lucrului, să recunoască el însuși ce păcat de neiertat comite, nebăgînd de seamă pericolul în care se află parohienii săi.

S'a spus în nenumărate rînduri, că de toria preotului nu este numai aceea, de a îndeplini cu sfințenie serviciul în biserică și administrație. Preotul nostru are cu mult mai multe îndatoriri; dela el se cere drept cuvînt, ca dela unul care este poartă cel mai cu carte și cu vază om din sat să se și folosească de acest privilegiu și să facă să înțeleagă pe bietul țaran că, în cazuri extreme se pot face și abateri dela obiceiurile pomenite din moși strămoși.

În zadar dă doctorul sfaturi — mai ales dacă este și el de neam străin, fie el ungu neamț, ori jidan — căci țaranul nostru e greu îi urmează prescrierile, și știm iarăși cu toții, cătă neîncredere are el în sticlă cu medicamente.

Țaranul în desnădejdea lui tot la preoț își ia refugiu, tot pe el îl chiamă să-i fac maslu sau alte slujbe ca să se însănătoșeze bolnavul, căci vedem adeseori cum se adună ban cu ban, pentru câte un maslu.

Bucurîndu-se preotul de o astfel de încredere, mă miră cum de nu se folosește

	<p>FABRICA DE OBLOANE JALUSINE DE ESSLINGEN CONTRA KAZELOR SOLAR SI STORURI</p>	<p>RONA ERNÓ EUDAPEST TELEFON 23-85</p>	<p>IZABELLA UTCZA 47. TELEFON 23-45.</p>
---	--	--	---

de ea, povățuind pe cei ce greșesc din neștiință, ar aduce astfel de servicii neprețuite neamului nostru. Sânt însă și excepțiuni, dar vor fi destui de cei cari știu ce ar trebui să facă și nu se mișcă poate din comoditate sau din cauze materiale, fiindu-le frică ca nu cumva să-și piardă din venite. În astfel de cazuri este necesară o controlă a forurilor superioare fie din partea protopopului, fie din loc mai înalt. Preotul trebuie îndrumat printr'o circulară în care să i-se explice cum trebuie să porceadă în parohia sa în caz de epidemie, așa că vrând-ne-vrând, să fie silit din oficiu, ca să ajute și el la stagnarea boalelor ce caută să-și facă drum prin satele românești. Numai și numai așa, lucrând mână în mână medicul cu preotul, ba chiar atrăgând și pe învățător, am putea fi aproape siguri că în cele mai multe locuri s'ar putea să-și așeze multe suflete dela peire.

Ar mai fi de spus și despre atitudinea preoteselor și învățătoreselor dela sate.

Nu știu zău, câte procente din sutele de soții de preot și învățător își cunosc chemarea lor și caută să ușureze munca bărbatilor lor, și să aline durerile — cu sfatul și cu fapta — ale consătenilor lor, cu care vin zilnic în contact și din a căror pungă se hrănesc. Aș voi să știu, câte preotese aleargă la patul bolnavilor și nenorociților din sat? Și câte își dau silința să sfătuească și să îndrumeze la cele bune pe femeile și mamele d'n sat? Dela ele se cer multe, mai ales că se bucură de o stare materială mai bună și de o creștere mai îngrijită decât o țărancă de rând. Apoa pe toate dintre preotesele și învățătoresele de azi au fost ca copile trimise și la oraș, spre complectarea educației lor, fie în școli publice, internate ori în școli private, deci cu drept cuvânt se și cere dela d-lor ca reintorcându-se acasă și măritându-se la sat, să se și folosească de știința câștigată prin școli mai înalte.

Și ce poate fi mai frumos, când poți să ajuți pe cei cari au lipsă de sfaturi? Sânt sigur că vor fi și aici excepțiuni, și se găsesc atât preotese cât și învățătoresese model, dar în ge ere luat, este așa după cum am zis mai sus. Cele mai multe dintre aceste femei cred, că dacă își văd de casă și de copii și merg regulat la biserică, găsite cu bluze și pălării cumpărate de la oraș cu bani scumpi, și în toate culorile curcubeului, și-au îndeplinit toată datoria. De fapt însă nu-i așa. Femeile din sat cari s'au bucurat de o creștere mai îngrijită sânt datoare și ele la rândul lor, să instruzioneze pe cât se poate pe consătenele lor, cari sânt atât de primitive și recunoscătoare pentru câte un sfat bun. Câte articole și sfaturi de prin gazetele noastre nu ar fi de un folos netăgăduit, dacă ar fi cetite și explicate cu exemple practice și sătencelor noastre! Dar câte și mai câte nu ar fi de spus, câte chestiuni arzătoare nu s'ar putea discuta?...

C.

Din România.

Conflictul româno-grec — neaplanat. Zilele trecute anunțasem, pe baza unei telegrame a »Agenției române«, că în cele din urmă Grecia s'a hotărât să dea României satisfacția cerută pentru vandalismul dela Pireu.

Se pare însă că anarhia grecească e mult mai mare decât se crede și s'a crezut, pentru că nota — așteptată — a guvernului grecesc n'a sosit nici până azi.

»Voința Națională«, organul de frunte al partidului național-liberal, care anunțase și ea aplanarea conflictului, desminte acum știrea dată de »Agenția română«.

Iată ce scrie acest organ :

»Știrea lansată de agenția telegrafică din Atena după are guvernul român ar fi acceptat satisfacțiunile date de guvernul grec încă din primul moment și în mod cu totul spontan ministru-lul Italiei la Atena, este neltemelată cu totul.

Guvernul român nu a primit încă nota guvernului elen conținând răspunsul la condițiunile de satisfacțiune puse de guvernul român. Când această notă li va fi remisă, guvernul român se va pronunța și va declara dacă e loc să se considere incidentul ca închis sau dacă e locul din potrivă a se proceda la măsuri de represalii«.

Intârzierea aceasta a notei explicative a guvernului grecesc a provocat adâncă indignare în toate cercurile românești și, fără îndoială, va da prilej la demonstrații serioase împotriva supușilor greci din România.

În ce privește intențiunile guvernului, ziarul guvernamental »Secolul« din București publică următorul articol :

»Săptămâna trecută, Vineri, un comunicat al »Agenției Române« ne vestește că marchizul Baccaria d'Incisa a transmis ministerului nostru de externe un prim avis al guvernului grecesc, anunțând expedierea notei diplomatice prin care se acceptă toate condițiile puse de guvernul român pentru aplanarea conflictului.

S'a calculat că acea notă, chiar dacă ar fi fost expediată prin poștă, trebuia să fie primită până Marți seara.

Deschidem o paranteză: Gravitatea conflictului a exclus dela început schimbul de note pe calea poștei. Și guvernul nostru a expediat toate notele sale pe cale telegrafică. Așa ar fi trebuit să procedeze și guvernul grec, dacă în adevăr ține la aplanarea conflictului.

Intârzierea aceasta ne-a fost semnalată tot prin un comunicat al »Agenției Române«, ceace însemnează că se bănuiește că guvernul grec încearcă acum în ultimul moment să tergiverseze. Că bănuiala nu este fără temelu, avem indicațiile și în comunicatele Agenției telegrafice grecești, cari accentuează că nu guvernul grec a primit condițiile puse de guvernul român, ci vice-versa.

Așa dar, ne găsim aci în fața unei mari perfidii a diplomației grecești. O asemenea procedare este înflerată de toată lumea și ea pune încă odată în evidență lipsa de seriozitate și de demnitate a guvernului ateniian, care crede că prin bizantinism se va putea sustrage dela cele mai elementare datorii ce le are.

Procedarea ateniienilor nu mai este diplomație. A anunța telegrafic că primești condițiile și pe urmă a întârzi și a tergiversa este o șarlatanie balcanică, care pune în evidență mentalitate primitivă și prea simplistă a celor cari conduc în acest moment destinele Greciei.

Și dacă acest joc de șarlatani va mai continua, nu ne mai rămâne nici o rezervă de făcut, ci va trebui să procedăm fără milă la aplicarea represaliilor«.

Cuvîntarea deputatului Dr. Șt. C. Pop,

rostită în ședința dela 8 Iulie a camerei deputaților.

Reproducem azi în extenso discursul deputatului Dr. Șt. C. Pop rostit în ședința de ieri a camerei deputaților. În acest cel dintâi discurs naționalist s'au denunțat călcările de lege ale jandarmilor.

Șt. C. Pop. Domnilor deputați, Am onoarea de a vă anunța că în cursul lunii Iunie dreptul meu de inviolabilitate a fost violat în două rînduri.

Muzsa Gyula : Și tot iești aici.

Șt. C. Pop : Cazul întâi s'a întâmplat în ziua de 1 Iunie 1910. În ziua aceea, fiind ales deputat, am plecat la Boroșineu. Am sosit la orele 3 la gara din Boroșineu. Când m'am dat jos din tren trei jandarmi cu sulita mi-au așinut calea și m'au somat să mă întorc imediat. (Risete.) Am explicat domnilor jandarmi că îmi este peste putință să mă întorc, deoarece nu am nici un tren la dispoziție, și am protestat împotriva acestui procedeu invocând că sânt deputat ales, dar a fost zadarnic (Risete.), căci cei trei jandarmi m'au impresurat. Unul din ei a chemat pe sublocotenentul de jandarmi care s'a înfățișat și a dat ordin să fiu dus înapoi. (Risete.)

Am răspuns de mai multe ori că eu în calitate de deputat ales nu iau act de somația asta și nu mă supui ordinelor sale. Sublocotenentul mi-a răspuns că trebuie să rămân acolo, căci el pleacă în oraș.

Eu îl rugasem să anunțe cazul subprefectului și președintelui de alegere, căci eu nu am alt gând decât a merge la prietenul meu Gheorghe Fier și că având neapărat acest drept, nu renunț la dorința asta.

Sublocotenentul Szabó Vince a fost ce-i drept și se pare că a și vorbit cu președintele și cu subprefectul, dar când s'a întors mi-a răspuns de mai multe ori că trebuie să plec înapoi cu trenul cel dintâi, căci în caz contrar mă va depărta cu forța. (Risete.) Am protestat din nou, dar el mi-a răspuns că »ordinu-i ordin«, căci, cum îmi spusese, subprefectul Boros Géza i-a ordonat să mă trimeată înapoi.

Dreptul de inviolabilitate nu este numai dreptul meu, sau al fiecărui deputat în parte, ci e dreptul cel mai important al camerei întregi. Am denunțat telegrafic cazul d. prim-ministru ca ministru de interne, cerându-i remediere. Am crezut și cred și acum că am făcut bine făcând asta, deoarece

Gulere
și
Manșete.

Numai calitate bună.
Marca lanț.

SUC. EMMER FERENCZ
Welsmayr Ferencz
Timișoara, centru, strada Hunyadi

înainte de deschiderea camerei nu i-am putut denunța cazul.

Nu aş fi făcut asta nici acuma, dacă nu aş fi observat că pentru d. ministru de interne afacerea este foarte neînsemnată, deşi, după părerea mea d. ministru de interne ar fi avut datoria de a face cazul cunoscut dlui preşedinte al camerei, imediat după constituirea ei.

Deoarece asta nu s'a făcut, am onoarea de a aduce cazul la cunoştinţa camerei, cu rugarea de a se trimite afacerea comisiei de munitate, în sensul §-ului 188 din regulamentul camerei.

Am onoarea de a mai face o observaţie, spre a nu face repetiţii la exprimarea cazului al doilea (Să auzim!)

Domnii jandarmi — dela căprari în sus — au intrat cu mine în discuţii teoretice asupra dreptului constituţional (Rîsete prelungi) şi, deşi le-am prezentat actele mele, nu le-au primit, nefiind pe ele peceti. Ei mi-au întâmpinat neconţinut că dreptul de inviolabilitate nu începe după alegere, ci după validarea alegerii prin cameră.

V'aş aduce o injurie dacă aş intra aici în discuţia acestui lucru.

Pentru cazul acesta voi numi imediat pe martori. Sublocotenentul de jandarmi Szabó Vince a avut aici un rol care a invocat ordinele subprefectului Boros Béla. Martorii mei sânt Ion Ursu Mărgineanu, proprietar în Crestamiş, Valeriu Felneanu, preot ortodox în Curtacher, Gheorghe Popovici în Nadăş, Adrian Munteanu în Crestamiş, Ludovic Fazecaş, candidat de avocat în Arad şi Marossi József, sergent în Boşineu.

Cazul al doilea s'a întâmplat în anul 1910, la 4 Iunie în comuna Chereuş, aparţinătoare cercului Chişineu. Eram la protopopul Augustin Târziu, era acasă soţia sa şi capelanul, încât eram cu toţii patru persoane.

La orele 12 la prânz s'a ivit sergentul de jandarmi Iosif Costin cu alt jandarm şi în baza unei telegrame primite dela căpitanul Menkina, comandantul jandarmeriei din Arad, m'a somat să părăsesc casa protopopului. Am explicat şi acestui mult stimat domn jandarm, cumcă de cinci zile sânt deputat ales. Am invocat că dreptul inviolabilităţii mă apără, l-am somat să declare în faţa martorilor dacă sânt acuzat pentru vre-o crimă sau să mi arăte motivul pentru care trebuie să plec. A declarat atunci că nici o acuză de crimă nu este ridicată împotriva-mi, dar a adăugat că dacă nu voi pleca imediat va pune pe jandarm să mă suie în trăsură aşa de bine încât nu voi uita nici odată. (*Rîsete şi mişcare în stînga, strigăte: Poftim asta-i tot de drept!*)

Dar domnilor, d. sergent de jandarmi a intrat iarăşi cu mine în discuţii despre dreptul inviolabilităţii; se pare că domnii jandarmi primesc lecţii despre acest drept, şi nu despre felul cum trebuie să apere siguranţa cetăţenilor. (*Strigăte din stînga: A fost un procedeu ruşinos, fie vorba de origine. Sgomot mişcare.*)

Gál Sándor: A fost procedeu general

al jandarmeriei şi al oastei. (Sgomot şi voci ferări din stînga).

Şt. C. Pop: Răspund dlui întrerupător că noi naţionaliştii am simţit într'adevăr că dreptul de inviolabilitate nu ne apără. Deşi cred că orice deputat ales poate invoca dreptul de inviolabilitate ca şi d-ta. (*Aplauze în stînga.*)

Domnilor, când m'am identificat şi prin acte, acelaş sergent şi camaradul său au intrat în discuţii teoretice, susţinând că dreptul meu de inviolabilitate nu a început şi mi-au cerut să le dovedesc dacă am fost validat de camera din care fac parte. Am izbutit să conving pe domnii jandarmi că nefiind încă constituît nu a putut să-mi examineze mandatul. Ei m'au somat însă să nu parlamentez cu ei, ci să plec imediat.

Am voit, dlor, să mi apăr cu orice chip dreptul de inviolabilitate şi am declarat că nu voi ceda decât forţei brutale, atunci el a răspuns că »iată, forţa brutală« şi m'a somat să mă urc pe trăsură (Mişcare). Nevoinde să provoc atunci un scandal, am cedat şi înconjurat de şase jandarmi cu baionetele am părăsit comuna, în care după declaraţia jandarmilor nu am făcut altceva decât am prânzit la un prieten al meu, protopop. (Mişcare în stînga).

Martorii acestui caz sânt: d-na Augustina Târziu, soţia protopopului, Ilie Ambrozie şi Ion Rădiţă, ţărani, şi Iuliu Papp, preot grec, locuitori în Chereuş.

Rog pe d. preşedinte a trimite şi cazul acesta la comisia de imunitate.

Preşedintele: Cazurile denunţate de d. deputat se trimit în baza §-ului 188 la comisia de imunitate, spre desbatere şi raport.

Situaţia politică.

Un tablou şi-o anchetă.

Liga pentru votul universal publică un tablou al deputaţilor cari în discursurile lor de program s'au declarat în mod categoric pentru votul universal, egal şi secret. În tabloul acesta — de proporţii mici de altfel — întâlnim o mare variaţie de nume, de colorit şi nuanţe politice. El ne pare însă ticiuit în grabă şi foarte incomplet. Mai apoi, pe de-asupra, şi lipsit de adevăr în unele părţi ale sale. În total el ne dă o listă de 50 — 60 de nume. Vedem în aceasta listă pe toţi deputaţii naţionalişti, pe toţi deputaţii justişti, pe deputaţii democraşi şi pe vre-o doi guvernamentali. Şi pe cine dintre deputaţii guvernamentali credeţi că i-a găsit liga votului universal aderenţi neclintii ai votului universal neîngrădit? Pe Mangra şi Burdia. Ce priveşte pe Mangra, ştim că a'est satelit bizar al contelui Tisza, resfrânge întru toate lumina principiilor reacţionare şi înguste ale stăpânului său, iar despre Burdia ştim de asemenea şi ştiu şi potrivnicii noştri că n'a avut nici odată convingeri şi — mări! — principii.

În numărul său de ieri, ziarul omnipotenţei ungureşti, »Budapesti Hirlap«, a publicat un mănunchi de păreri, de-o ciudă-

tenie caracteristică, despre votul universal egal şi secret. În acest mănunchi întâlnim şi părerea unui deputat guvernamental »român de naţionalitate« — o părere care nu se deosebete nici cu o nuanţă măcar de celelalte păreri ale unor politicieni, cu adevărat tot atâtea prototipuri ai politicianismului călăuzit de singurul şi supremul criteriu şovin: ura înăcrită contra naţiunilor nemaghiare din ţară.

Iar cei călăuziţi veşnic de aceasta ură înăcrită, consideră votul universal neîngrădit drept o primejdie fatală pentru unguri şi pentru fantasmagoria statului unitar ca naţionalitate. În ochii lor neamurile nemaghiare sânt primejdia vie şi neconţinută a fiinţei neamului unguresc şi aducerea acestor neamuri în faimoasele »şanţuri politice ale constituţiei ungare«, e deadreptul o sinucidere pentru unguri.

Ei bine, anonimul deputat guvernamental »român de naţionalitate«, a adoptat întru toate vederile reacţionarilor şovini unguri; el a declarat aşisderea că votul universal neîngrădit e »o primejdie fatală pentru unitatea naţională a statului« şi că eghemonia poporului unguresc (înţelege sistemul de ungurizare) se va putea menţine numai dacă dominaţiunea intelectualilor unguri va fi garantată şi în viitor. Aceasta, bine înţeles, numai cu excluderea şi mai departe a milioanele populaţiei se poate.

Credem a nu greşi, dacă atribuim declaraţia deputatului »român de naţionalitate« din chestiune, călugărului dezertor Mangra. Numele lui, precum şi al tovarăşului său de principii Burdia, strică deci unitatea tabloului ce ni-l dă liga votului universal. Dar nu sântem dispuşi a ne încrede fără rezervă nici în sinceritatea deputaţilor justişti, ci mai curând ni se pare atitudinea lor o stratagemă pe care au fost nevoiţi să s'o adopte supt povara împrejurărilor politice, atât de nefavorabile lor din pricina victoriei guvernului.

Singurii luptători neprihăniţi ai votului universal în cameră, rămân deci deputaţii naţionalişti şi spre ei trebuie să se înalţe nădejdele milioanele, respinse azi din cetatea înegrită de vreme a constituţiei ungare. Reprezentantii dorinţelor lor înşelate formează de-ocamdată numai o ceată mică, tare însă în credinţă şi vrere, dar porunca vremilor va cădea grea şi nimicitoare asupra taberei şovine şi va deschide larg calea de izbândă a votului universal. Umbrele veacurilor de umilire se vor adânci atunci în noapte şi uitare, dar până atunci toţi luptătorii progresului să-şi oţelească braţele pentru ciocnirile din ce în ce mai hotărâtoare ce ne-aşteaptă.

Mangra despre »partidul moderat«.

Correspondentul ziarului budapestan »Az Est«, a chestionat pe călugărul Mangra asupra svonurilor ce circulă încă, în legătură cu un partid moderat român ce ar fi să se înfiinţeze în viitorul cel mai apropiat. Mangra a găsit de cuviinţă să facă următoarele declaraţii:

— A vorbi despre reuşita ori eşecul formării unui partid moderat, azi e încă prea timpuriu.

MOBILE

Fabricate din material sănătos şi solid, în ori-ce timp se pot procura la firma **FRITZ W. ELGES**, fabrică de mobile, atelier de tapetărie şi decoratură SIBIU — NAGYSZEBEN, — Fabrica: **Salzgasse 37.** — Filiala: **Heltauergasse 25**
Cel mai mare şi mai bogat local de cumpărături!

Nol, deputații români (!), cari n'am fost aleși pe baza programului partidului naționalist, în prezent sântem membri ai partidului național al muncii. Nol nu vom lua parte la nici o acțiune separată. Partidul român moderat însă, se va înfiltra, dacă în parlament nu, în țară de bună seamă.

Evident că Mangra se teme de patronul său, contele Tisza — și nu voiește să comită nici un act de felonie împotriva lui. Se știe că contele Tisza n'ar tolera — dacă i-ar sta în vrere — nici un partid naționalist nemaghiar în cameră, — a făcut în privința asta declarații lămurite în cursul campaniei reacționare ce-a întreprins supt durată alegerilor. Ce privește planul (mărturisit de Mangra) înființării unui partid moderat român, acest plan, răsărit din oficinele clandestine ale trăitorilor de tot soiul, s'a pus deja de mult în lucrare, dar fără nici un rezultat și sperăm că rezultatul intenționat va fi din ce în ce mai anevoios de atins. Un proces de primenire a conștiințelor s'a pornit în sufletul celor ce-au putut să șovăiască o clipă în credința lor românească cinstită, iar ceata urgisită a vânzătorilor va fi izgonită tot mai departe de tabăra națională.

Leafa vicepreședinților Camerei.

Suport președinția contelui Tisza, Camera hotărîse să dea leafă de câte 12.000 coroane și vicepreședinților Camerei. Opoziția de-atunci combătuse această propunere, dar venind la putere au menținut hotărîrea. Înainte de a părăsi cîrma, coaliția a grăbit să aducă o nouă hotărîre prin care se desființează leafa vicepreședinților.

În una dintre ședințele următoare, guvernul va propune din nou Camerei să voteze și vicepreședinților câte o leafă de 8000 coroane.

Din pașalîcul Făgărașului.

Scorei 6 Iulie.

Victimile dela Făgăraș să înmulțesc. Nu se poate altfel, ca guvernamentalul Urdea să nu-și verse din venin și să nu facă și el victime.

Știu că lumea, care cunoaște pe harnicul nostru notar, Alexandru Comșia, notarul cercului Scorei, din pretura Arpașului-de-jos, nu va crede că furia nebună a administrației să meargă până acolo să cuteze a suspenda pe unul dintre cei mai conștiințoși și mai activi notari din întreg comitatul, însă astăzi spre necinstea administrației e fapt împlinit.

Iată sentința de suspendare în traducere românească:

N-rul 2089/910 pret.

În baza raportului jandarmeriei reg. ung. din Porumbacul inferior Nr. 202/910, Alexandru Comșia notar cerc. și locuitor în Scorei, pentru crima (așa numește delictul) comisă și cuprinsă în art. de lege XL § 41/1879 contra lui Emanuil Löbl, crășmaru în Scorei, subscrisul primpretor a adus următorul:

Decis final.

Contra lui Alexandru Comșia, notar cercual și locuitor în Scorei, în baza legii din 1886 art. XXII § 90 p. A) ordon cercetare disciplinară, pe numitul îl suspend din post și pe timpul suspendării îl acord $\frac{1}{3}$ din salariu ca întreținere.

Pentru îndeplinirea agendelor notariale din Scorei, pe timpul suspendării, pe lângă beneficierea la $\frac{1}{3}$ din salariu și accidențele, în-

credințez pe Budak Miksa, notar comunal în Cârția.

Mai departe raportul jandarmeriei reg. ung. din Porumbacul inferior N-rul 202/910, care formează baza cercetării, să transpune spre competența judecătoriei reg. cerc.

Motive:

Contra lui Alexandru Comșia, notar cercual a trebuit să se ordone cercetarea disciplinară în preună cu suspendare, fiindcă faptul din chestiune implică crima cuprinsă în Art. de lege XL/1879 § 41, prin urmare e acuzat de un lucru a cărei presupunere singură, degradează poziția oficiului respectiv, vaza autorității și care în caz de dovedire poate atrage pierderea oficiului.

Actele au trebuit transpuse la judecătoria de ocol pentru că, faptul criminal trebuie urmărit din oficiu.

Alexandru Comșia, not. cerc. locuitor în Scorei și Budak Miksa notar comunal locuitor în Cârția sânt anunțați, având dreptul de recurs timp de 15 zile dela inmanare.

Arpașul-de-jos în 4 Iulie 1910.

Bokros, m. p.
prim-pretor.

Aceasta e hotărîrea prin care cinstita administrație e în stare a înlătura din post pe un om harnic și cinstit, ale cărui roade de 10 ani se văd și vor rămâne în amintirea comunei.

Primpretorul a venit la fața locului pentru a preda decisiul de suspendare, având și pertractări, vezi doamne să nu facă calea de-a giaba a adus cu sine și pe domnul suplinitor și pe revizorul, notarul nostru era dus în comuna Sărata, aparținătoare cercului, de unde prin un curier a fost chemat în sediu. Când a sosit în cancelarie, primpretorul, în loc de a mulțumi la »bună ziua«, dată de notar, i a predat sentința de suspendare ca lui Hofrichter. Notarul o ia liniștit și o cetește zîmbind, fiind că la asta era pregătit de mult. După ce trece în biroul său o subscris și veni la primpretorul, care tremura de iritat și roșise cu păr cu tot, și i mulțumi pentru bunăvoință, apoi se întoarse către suplinitor zicându-i: »Îți mulțumesc și ție, ai isprăvit cu Noul și cu Cârțioara, acuma ai venit la mine; înainte numai, pe mine nu mă înspăimântă nimic, nimic nu mă poate abate dela vederile mele, apoi în vo'e bună să apucă de predarea cancelariii, zicând:

»Și așa am voit să cer concediu, acum cel puțin nu mă mai rog de nimenea.

Actul care formează baza suspendării, după cum am auzit ar cuprinde în sine acuza că notarul ar fi zis, către crășmaru: »Dacă nu votezi cu Dr. Valda jidove să știți că cu casă și cu creeri cu tot sai de aici.«

La plecarea notarului a întrebat pe primpretorul care e motivul suspendării, fiindcă în sentință nu e pus, el zice: »E scris acolo și vor mai urma și altele.

Tot faptul acesta e o uneltire mizerabilă a acelor dela putere, că pe alte motive nu l'au putut suspenda, cu toate că în anul 1908 Februarie 26 a venit incognito fișpanul pe capul lui, cu secretarul, primpretorul și revizorul și notarul a ieșit teafăr.

Sper că și din acuza prezentă va eși tot asemenea.

Suspendarea notarului a produs panică mare în comună, căci toți ne uităm la el ca la un tată, respectându-l strictețea, dreptatea și bunătatea inimii, numai mizerabilii nu l'puteau vedea în ochi pentru nobilele-i sentimente românești, pentru râvna de a ajuta școalele și bisericile.

Tot cu ocazia suspendării s'a întâmplat și un episod demn de amintit.

Casierul comunal, indignat de marea nedreptate ce i-au făcut notarului, a zis în timpul scântăii către primpretor, »asta i comedie domnule,«

primpretorul atunci părea că l'ai dat foc, se înhoalță către casier zicând: »Asta i comedie la dumnea'ă?, casierul răspunse; »comedie domnule, că om ca domnul notar al nostru nu e«. Rușinat de răspunsul acestui om sincer, el a plecat capul și a făcut.

Decisul de suspendare s'a apelat la domnul vice comite, vom vedea cum va decide dânsul, fiind vestit de om drept.

Ajută le Doamne precum faci! Dreptatea are să învingă.
De sub Negoii.

O izbândă.

În sânul poporului din Parhida, comună mixtă în Bihor, a pătruns curentul redeșteptării la conștiința demnității sale naționale.

Poporul acesta, luând în considerare izolația în care se află de conaționalii săi, s'a convins de mult despre influința binefăcătoare a școalei confesionale asupra păstrării limbii sale materne. Și convingerii sale i-a dat expresia prin faptul, că în locul școalei vechi excepționate, în vara anului trecut, fiind însuflețit în măsură mai mare ca oriși-ând, pentru susținerea școalei sale. După ce a ridicat salariul învățătoresc la suma cerută de lege, la care rezultat subscrisul încă am avut parte însemnată, s'a zidit o școală, care nu numai că e corăspunzătoare și frumoasă, dar poate fi socotită ca palat în această comună precum și în cele din jur.

Abia au început însă prelegerile în școala nouă, și numai decât primăria aduce în consiliul comunal dorința inspectorului regesc ca propunere de a se hotărî zidirea unei școli de stat cu cheltuiala comunei pe împrumut contractat pe mulți ani, și prin mare opintire propunerea reușește.

Nouă, susținătorilor de școala confesională română ască nu ne-a convenit hotărîrea din chestiune pentru motivul că prin înființarea școalei de stat vedem primejduită școala noastră confesională în existența ei, având trebuință de ajutorul de stat pentru gradațiile de leafă a învățătorului. După ce școala s'a ridicat — statul ne va da sumele necesare — le-am cerut în două rânduri dar de amândouă ori ni s'a refuzat din partea comisiunii administrative.

În urmă am cerut prin petiție subscrisă de toți aproape susținătorii de școală, la comisia administrativă comitatensă, nimicirea susnumitei hotărâri a reprezentanței comunale, d.r spre nemulțumirea noastră a fost respinsă fără motivare.

Am petiționat din nou la ministrul de culte de unde — ca rezultat favorabil pentru noi — prin ordinul ministerial din 21 Mai n. Nrul 51.903/1910 reprezentanța comunală este încunoștințată că statul nu dorește să albească de ocamdată școală în această comună.

Divulgându se vestea aceasta în popor pentru susținerea școalei, meritul însă întru edificarea și susținerea școalei confesionale precum și nimicirea hotărârei reprezentanței îl are întâi parochul Mochin Vancea, — apoi comitetul, care l'a ascultat. Ca asesor consistorial dânsul și a pus toate forțele și a intervenit pentru poporul său, care l'păstorește cu tact și abnegațiunea unui preot conștiințat de chemarea sa.

Ioan Abrudeanu Toboleanu
învățător.

Numai trebuie să vă comandați mobile din Budapesta pentru că dela **Székely și Réti** fabricanții de mobile în **Marosvásárhely**, se capătă **garnitură întreagă din lemn masiv pentru aranjarea dormitoarelor** și constă din: **2 dulapuri, 2 paturi, 2 dulapuri de noapte cu marmoră, 1 spălător cu marmoră și cu oglindă pentru suma de 360 coroane.**

Tot aceeași cu toalete în 3 părți 400 coroane.

Mare economisire în spese de transport, pentru că întreaga garnitură se expediază franco conform tocmeții separate, în oricare parte a Ardealului. Iaprovînță la dorință prezentăm în persoană bogata noastră colecție de mustre și servim cu prospecte și cu deseme. — Să fim atenți la firmă.

Discuția răspunsului la mesaj.

— Ședința de Sâmbătă a Camerilor. —

Budapesta, 9 Iulie.

Discuția răspunsului la mesaj devine tot mai mult o discuție a abuzurilor electorale. Este firesc ca după niște alegeri făcute într'un mod atât de ilegal, opoziția de toate nuanțele abia intrată în cameră să le puie în discuție. Deputatul *Rakovszky Béla* a rostit un discurs asupra alegerilor ilegale. A constatat că ele au lăsat o nemulțumire adâncă în țară și că un regim, un stat ce se razimă pe un popor nemulțumit și o armată ce se recrutează din el, nu poate fi un sprijin sigur pentru existența statului.

Când va veni marele război universal, în pragul căruia ne-am aflat și anul trecut, vom avea o armată lipsită de patriotism și de însuflețire,

Dacă poporul unguresc care azi deține supremația și puterea politică, nu este mulțumit și își manifestă nemulțumirea în armată, ce se zică bietul popor românesc năpăstiat de sute de ani și despoiat de cele mai elementare drepturi?

Ședința se deschide la orele 10 și jumătate. După aprobarea sumarului ședinței trecute, se intră în discuția răspunsului la mesajul de tron. Primul orator e poporalul *Rakovszky Béla*.

Adresa part. poporal.

Rakovszky Béla atacă guvernul pentru corupțiile electorale. Ce să crezi despre un popor care și vinde cel mai sacru drept? Și ce să crezi despre un deputat care pe această cale și-a câștigat mandatul? Nu e compatibil cu demnitatea unui stat modern, ca majoritatea să se obțină cu prețul celor mai mari volnicii. Candidații opoziționali pretutindeni au fost asupriți și neîndrituiți.

Lipcsey (gub.): Nu e adevărat! (Sgomot. Ilaritate).

Rakovszky: Astfel de alegeri nu sânt dovada unui regim parlamentar, ci dovada unei stăpâniri, care nu e întemeiată pe puterea poporului, ci pe slăbiciunile lui. Cu astfel de soldați nu poți duce luptă cinstită. Atacă apoi guvernul pentru că în mesajul de tron a introdus și aprobarea alegerilor din partea regelui. Dacă regele ar fi știut cum s'au săvârșit alegerile, n'ar fi îngăduit să se treacă în mesaj cuvinte atât de puțin corespunzătoare adevărului.

Nu primește proiectul de adresă al guvernului și prezintă un proiect special.

În acest proiect de adresă, partidul poporal declară că dorește și el armonia dintre Coroană și națiune, — dar n'are încredere în actualul guvern. Protestează împotriva statificării școlilor. Aprobă autonomia catolică. Condamna ingerințele păcătoase ale guvernului la alegeri și, în consecință, cere să se introducă votul universal, dându-se vot electoral și păturilor poporului cari susțin statul, dar până acum n'au avut vot. Noul drept electoral să fie în proporție cu datorințele generale, iar împărțirea circumscripțiilor să fie justă. Votarea să se facă după comune. Cere mai departe reforme administrative și reforma legii despre libertatea de presă.

Adresa partidului țărănesc

În numele noului partid țărănesc la cuvântul

Szabó István care ia apărarea intereselor păturilor țărănești și arată rostul noului partid: organizarea politică a micilor proprietari ai țării.

Critică sistemul impozitelor și dovedește cum pentru aceeași întindere de pământ, bogății plătesc 1 cor. dare, iar săracii 8 cor. (Sgomot). S'a întâmplat că un proprietar mic cu 30 jugere de pământ a plătit 28 cor. dare de venit, iar proprietarul unei moșii de mai multe mii de jugere

numai 12 cor. (Sgomot) Administrația de asemenea e în mâinile domnilor.

Condamna pluralitatea votului, p'ânuită de contele *Andrássy* și cere introducerea votului universal, egal, secret și comunal — pentru că pe lângă sistemul de astăzi nu mai există alegeri libere.

Nu primește proiectul de adresă al guvernului și prezintă, în numele partidului țărănesc, un nou proiect în care atrage atențiunea Maj. Sale asupra micilor proprietari, ale căror interese până acum au fost disconsiderate. Cere parcelarea moșilor mari, ca și poporul de rând să poată ajunge la pământ. Stăruie asupra mizeriei emigrărilor. Cere înființarea de stabilimente industriale ca poporul să aibă și țarna ce lucra. Stăruie pentru reforma legii impozitelor și introducerea votului universal, egal, secret și comunal. Partidul cere banca națională independentă, autonomia vamală, armată națională și secularizarea averilor bisericesti.

Sfârșitul ședinței.

Csermák Ernő (48-ist fără partid) se ocupă mai ales de abuzurile electorale. Declară că i-s'a propus să se retragă dela candidatură în schimbul unei sume însemnate de bani. Arată chitanța unuia din agenții electorali ai potrivnicului său despre suma de 424 cor. primită pentru câștigarea a 13 voturi.

La urmă *Urmánczy Nándor* adresează ministrului de interne o interpelare în afacerea prefectului de *Murăș Turda*.

Ședința se ridică la orele 2.

Ședința următoare Luni. Cel dintâi va vorbi d. *Teodor Mihail*.

Din tractul Comloșului.

— După examen. —

Joi în 16 l. tr. învățătorii din tractul Comloșului și-au ținut în comuna Checia română adunarea despărțământului și cu aceasta în legătură o conferință metodologică.

După serviciul divin și chemarea duhului sfânt, — învățătorii cari au participat în număr aproape complet, însoțiți de trimisul protopopesc d-nul *Gheorghe Popovici*, preot în Sân-Mihailăuș-Mare, (care însă la alegeri nu a prea fost la înălțimea postului său N. R.), apoi comisarul consistorial dela examene: dl *Gheorghe Pleș* și părinte de loc, *Anastie Todan* —; trec cu toții în sala de învățământ dela școala de băieți.

Aci prin cuvântul exmisului protopopesc se deschide conferința metodologică; dându-i-se cuvântul comisarului consistorial.

Dl *Pleș*, cu puterea graiului, prin rostul bun al cuvintelor, tăluiește, că fiind numit din partea Ven. Consistoriu — a venit în acest tract ca comisar la examene — să vază și să se convingă despre mersul învățământului școlii române gr-or.; și aflând pe muncitorul vrednic de oficiul său să-l încurajeze, iar pe cel ce ar rătăci, să-l îndrepte la calea cea adevărată.

În genere constată, că mersul învățământului în acest tract față de trecut: *progresează în bine...* Fără a aminti persoane, cerne prin suta criticei apoi și îndolența unor puțini muncitor, — cari nu au satisfăcut pe deplin și cu vrednicie chemarea lor.

Incepe apoi cu studiul religiunii și rind pe rind trece la toate obiectele de învățământ, combătând scăderile observate în decursul examenelor, laudând partea bună și ca concluzie: arată drumul cel adevărat la fiecare obiect pe care urmându-l, învățătorul va putea aduce rod bun, frumos și adevărat școlii și neamului nostru.

Peste tot vederile dlui *Pleș*, sânt vederi cari țin cont de duhul pedagogiei moderne și rostul școlii noastre confesionale.

Mi-a plăcut mai ales, când la obiectul limbii românești a accentuat că învățătorul să fie pătruns de duhul acestui studiu pe care să-l reverse în rîuri de apă vie, în bogate valuri asupra elevilor săi.

După ce și a expus părerile asupra obiectului terminat.

Au urmat apoi obiectele adunării despărțământului, se citesc rapoartele biroului, bibliotecar și casierului, cari se predau spre cenzurarea mistel compusă din membrii: Dna *Ardeleanu T. Bucurescu* și V. *Sepl*.

Urmează punctul prelegerilor. A ținut curs aritmetică Nr. 1—2: *Eugen Braja*.

Ca om tânăr, de oarece anul trecut a solumat, puțină calmitate și cu bunăvoință toate vor învinge, fiindcă binele se zărește.

Al doilea a fost d. *Gheorghe Mașu*, a pe care succes nr. 3.

Bine a predat și dezvoltat și d. *Onciu 9-1*. S'a declarat reușită și predarea »Despre literele decimale« — a d-nei învățătoare *Ardeleanu*.

Cu raportul comisiei, adunarea și-a mârșit programul, ridicându-se ședința prin cuvântul vicepreședintelui. Amintesc cu plăcere și de prezența dlor *Dr. Pascu*, *Szerelmy*, notarul; *Viszl*, subnotarul, învățătorul *Horváth*, *Koválik*, învățătorul *Sárb Simici* ș. a. precum și frumosul număr de țărani, cari au dovedit că înțeleg menirea școlii.

E de dorit că un propunător să nu mai predă două numere, fiindcă nu e pedagogie, asemenea nu e bine ca la o adunare să fie un singur obiect de învățământ.

Fie, ca pe viitor să frământăm aluatul cel vechi și din el să facem frământătură nouă: mai curată, mai bună, mai frumoasă și adevărată.

Și ca să nu uit, cu drag adaug că până a se merge la banchet — am fost invitați la părinte *Todan* unde ni-s'a arătat multă bunăvoință.

După banchet, fiecare a plecat la ale sale.

Ca un răsuneț din Checia Română, zic: I muncă fraților și plini de noul duh, la revedea la *Pesac!* *Bujor*.

INFORMAȚIUNI.

A R A D, 9 Iulie n. 1910.

— Un răspuns demn al femellor române din Lugoj. Prefectul Lugojului — scriu ziarul ungureștil — a convocat o consfătuire a reprezentantelor tuturor reuniunilor de femei din Lugoj, pentru a aranja cu ajutorul lor o colecție publică în favoarea năpăstuiților din Caraș. Reprezentanta reuniunii femellor române ar fi făcut somată de prefectul *Medve* următoarea declarație:

— Noi colectăm foarte bucuroase pentru năpăstuiți, sumele colectate de noi le vom trimite însă Episcopului *Miron Cristea*, de oarece nu voim să facem cu comitatul nici o acțiune în preună.

Acel demn și frumos răspuns al reprezentantei femellor române — pretind aceleași ziare ungureștil — ar fi fost desaprobat categoric de părintele episcop *Cristea*, care ar fi făcut declarația, că sumele de bani ce i-se vor trimite pentru ajutorarea năpăstuiților, le va preda fără întârziere comitatului. Ziarele ungureștil gratifică părintele *Cristea* și de data asta atributul de »episcopul cunoscut prin sentimentele sale filomaghiare«.

Noi nu credem ca P. S. Sa episcopul *Carar-sebeșului* să fi desaprobat atitudinea femellor române, cari n'au dat decât o dovadă de înaltă conștiință a datoriei lor naționale, hotărându-se să facă o colecție deosebită a lor — indiferent de chipul cum vor fi pe urmă împărțite ajutoarele strânse de ele.

— Tămăduirea tuberculozei. La clinica d-ru'ui *Doyen* din Paris, s'au văzut dăunăzi tuberculoși însănătoșiți. Se aflau adunați aici, doctori francezi și străini, iar înaintea lor de la *bolnavii*, însănătoșiți după metoda d-ru'ui *Doyen*. Unul, care aproape era mort în timpul tratamentului, acum e solid și viguros; altul nici nu se

putea mișca din pat, acum e fericit și radios, iar altul n'avea decât pielea și oasele, — acum e plin de viață. În sfârșit tuberculoza a fost învinsă. D-rul Doyen a căutat bolnavii, dar i-au căutat și alți medici, după metoda lui Doyen, rezultatele fiind din cele mai remarcabile.

S'a putut constata la bo'navii tuberculoși, intrați în tratamentul doctorului Doyen, progresul noii medicațiuni, preconizată de către celebrul chirurg.

Noul tratament al lui Doyen, consistă în injecții de soluțiuni fagogene de atoxyl, de mycolysin injectabil și tuberculină, dozate după formule pe cari nu le putem indica aici. Se mai adaugă apoi la aceste injecții, administrarea prin calea bucală a mycolysinei și în urmă, odihnă, aer și supra alimentație. Și iată noua terapeutică a lui Doyen.

Asistentul acestuia, d-rul Bouchon, a expus doctorilor prezenți, tehnica noului tratament, răspunzând tuturor observațiilor prezintate.

Dânsul a declarat că Dr.-ul Doyen ține la dispoziția tuturor medicilor, amănunte asupra metodei sale, și remediile pe cari în mod gratuit le oferă, cu singura condiție ca să i-se prezinte observațiile clinice, pentru fiecare caz.

Dr.-ul Doyen, vrea să facă corpul medical, judecător al întrebunțării metodei sale.

S'a remarcat mult un caz de meningită cerebro-spinală, tămăduită prin două injecțiuni intrarahidiene a lichidului fagogen. Examenul lichidului cefalo-rahidian făcut la laborator a relevat prezența a numeroase pneumococci. Trei zile după aceasta, acești microbi au dispărut cu desăvârșire.

S'a mai remarcat de asemeni, mai multe cazuri de bronșită cronică, de astmă, de clorosă, resistând la toate tratamentele obișnuite, și care n'au întârziat să beneficieze de medicația fagogenă.

Este deci o transformare aproape completă a terapeuticei boalelor infecțioase.

— **Bucovinenii în România.** Societatea corală »Lumina« din Bucovina întreprinde în ziua de 19 Iulie (stil vechiu) a. c., supt conducerea cunoscutului publicist român, profesor Gheorghe Tofan, o excursiune în România, având intenția să viziteze orașele mai de samă ale României. Scopul acestui tu-neu cuprinde dorința membrilor acestei societăți de a cunoaște țara frumoasă în care locuiesc frații lor, de a lega prietenii și a cunoaște pe de aproape felul de trai al neamului nostru din regatul liber. Tendința ce se manifestă de câțiva ani din ambele părți de a strînge legăturile de prietenie, este cât se poate de laudabilă și s'a bucurat de sprijinul tuturor celor ce s'au pătruns de frumoasa menire, ce o are un neam unit prin aspirațiuni culturale. Sperăm că și de astădată vor fi părtași de concursul tuturor factorilor competenți, spre a putea atînge ținta ce o urmărim: cunoașterea unei părți a țării și a neamului nostru.

Excursioniștii, cari au un cor de bărbați bine pregătit, vor da în fiecare oraș și câte un concert, înlesnindu-și astfel călătoria. Piese de cântare, cari vor forma programul concertului sânt ardeleni. Programul detaliat pentru concert va fi publicat în curînd.

— **Ploi torențiale în România.** Din Brăila ni-se scrie că Luni seara, pe la orele 9, s'a deslănțuit asupra orașului și în județ a ploale torențiale, care a durat o oră și jumătate.

Apa a inundat mai multe case din străzile marginase, ajungând în unele locuri până la o înălțime de jumătate metru. Pivnițele caselor din Bulevardele Cuza și Carol au fost inundate.

Pompierii au lucrat a doua zi toată ziua la

scoaterea apei de prin casele și pivnițele inundate.

În județ ploala a cauzat sfîrăciuni semănăturilor. Porumbul mai înalt a fost culcat la pământ de-eseenea și păloasele. Grăul a suferit în urma ploalei o depreciere a calității cu 1 la sută.

Au fost și descărcări electrice, cari n'au pricinuit sfîrăciuni.

— **Excese contra negrilor în America.** Amănuntele ce se trimit din New-York cu privire la tulburările cari au izbucnit în urma victoriei negrului Johnson, au fost mult mai serioase decât s'a crezut le început.

În cele mai multe orașe ale statelor din sud au avut loc lupte înverșunate între albi și negri, asemenea și în diferite orașe din nord. Poliția n'a fost în stare să restabilească ordinea pe cale pașnică.

În mahalalele din New-York au fost postați câte 4 polițiști în toată strada spre a menține ordinea. Când s'a văzut că aceste măsuri sînt insuficiente, autoritățile au ordonat mobilizarea întregului corp polițienesc.

La sosirea forțelor polițienești, mulțimea a început să arunce cu pietri, astfel că polițiștii au fost nevoiți să facă uz de arme. Cu această ocaziune au fost rănite 40 de persoane.

La Blackfield au fost arestați 70 de negri, cari au avut o purtare necuviincioasă cu ocaziunea serbărilor libertății.

Alibi din statele de sud au început o goană împotriva negrilor, amenințându-i cu moartea.

În Columbia au fost interzise reprezentațiile cinematografice, asupra matchului între Johnson și Jeffries.

La Los Anghelos au fost omorîți 5 negri și 3 albi.

Matchul între Johnson și Jeffries a costat viața a 17 persoane, între cari 14 negri și 3 albi. Câteva mii de persoane au fost rănite în timpul tulburărilor.

La Washington au avut loc demonstrațiuni violente. 2 albi și un negru au fost omorîți. Poliția a operat 236 arestări.

Un negru din New York a fost bătut până la moarte. Peste 100 de negri au fost răniți.

Demonstrațiunile la New York au durat toată noaptea.

Un partizan al lui Jeffries a pierdut 50.000 de franci cu ocaziunea matchului de box. El se prinsese că Jeffries va învinge după a șaptea repriză.

— **Sfințirea bisericii gr.-or. române din Buziaș.** Din Buziaș ni-se vestește că biserica gr.-or. românească de acolo, reparată și pictată în stil bizantin de pictorul academic d. Simonescu, — se va sfinți Duminecă în 17 Iulie st. n.

Actul sfințirii îl va pontifica episcopul Caransebeșului P. S. S. d. Dr. Miron E. Cristea, care va sosi cu sulta sa la Buziaș Sâmbătă în 16 I. c. după amiază la orele 1 și jum. cu trenul Lugojului. P. S. Sale i-se va face o primire grandioasă. La gară din Buziaș va fi întâmpinat de un banderiu alcătuit din călărașii aproape a tuturor comunelor aparținătoare tractului protopopesc al Buziașului. În numele comitatului Timiș va fi salutat d'n partea vice-comitelui Ferenczy Sándor, iar în numele tractului protopopesc va fi binevenat de către P. on. domn protopresbiter Ioan Peps.

Actul sfințirii se va începe Duminecă la orele 9, răspunsurile liturgice le va da societatea corală din Lugoj supt conducerea maeștrului nostru Vidu. La orele 2 p. m. va avea loc un banchet în onoarea P. S. Sale Diul Episcop diecezan. Seara la orele 9 va urma un concert executat tot de corul Lugojului, supt conducerea maeștrului Vidu, cu un program bogat și bine ales. După concert va urma danț.

Invitări speciale nu se vor expedia, ci toți românii de bună credință și sprijinitori ai bisericii să se considere pe calea aceasta de invitați. Acel

P. st. domni cari doresc a lua parte la banchet să binevoiască a și anunța participarea până în 14 I. c. d. lor Dr. Valer Galția, ori Dr. Victor Mercea, avocați în Buziaș.

— **Expulzarea evreilor din Bucovina.** Ni se anunță că poliția din Cernăuți a expulzat în timpul din urmă o mulțime de jidani, între aceștia și proprietarul unei agenturi de voiaj, un Pincas Capeler, unul venit din Rusia, de unde într'o bună dimineață a șters-o la Galiția. Dar nici aci n'a avut parte să stea multă vreme căci a fost dat peste graniță. De câțiva ani se stabilise la Cernăuți, unde a ruinat și a sărăcit mai multe familii de țărani. În urma nenumăratelor ciocniri cu codul penal, autoritățile au hotărît să-l facă vânt, dar el a apelat sentința de expulzare și mai mulți deputați jidani și socialiști au adus cauza înaintea parlamentului, cerând ca el și alții de tagma lui să fie reintegrați — cu toate continențele pungașii ce fac. De asemenea »Uniunea izraelită« și a pus toate uneltele în mișcare pentru retragerea sentințelor de expulzare.

— **Prăbușirea unei avalanșe.** Din Kleinscheldegg se telegrafiază că doi turiști germani din Saarbrücken și 6 călăuze ale lor au fost îngropați de-o uriașă avalanșă de zăpadă, în apropierea colibei Bergl, din Alpi. Avalanșa aceasta a mai atins și un alt grup de turiști, cari au reușit să scape.

Dintre cei îngropați de avalanșă numai 3 înși au fost găsiți, dar și aceștia au răni fatale.

— **O conjurație în Constantinopol.** Poliția turcească a ajuns pe urma unui complot îndreptat contra noului regim otoman. După știrile cele mai noi ce primim, complotul a fost pus la cale de o societate reacționară, care se extinde în întreg imperiul. Societatea poartă numele de »Isahd« iar președintele ei e begul Kemal care a fugit în Egipt. Conjurații aveau de gând să omoare întâi pe ministrul de finanțe, pașa Dsavid, și pe ministrul de justiție Mesem Edin.

— **Oficiu poștal în Mândruloc.** Ni-se anunță că începând cu 16 Iulie anul curent se va deschide o agentură poștală în Mândruloc, căreia îi va fi încredințată expediția scrisorilor, și a valurilor cari nu trec peste o mie de coroane, pentru țară și provinciile anexate. Agentura va împărți scrisorile prin serviciul poștal pe teritoriul comunei Cicir și Mândruloc.

— **Sfârșitul unui conflict.** În primăvara trecută făcuse mare senzație vorbirea unui deputat republican în camera italiană, în care ataca foarte vehement pe ministrul de război și pe generalul Feccia di Cosato, pe cuvînt că ar avea legături cu o doamnă Siemens, care era bănuia că face spionaj pentru Germania.

Doamna Siemens venise la Roma înainte de asta cu un an și jumătate și se vorbea mult de ea prin faptul că era în atingere cu cele mai de frunte persoane ale armatei italiene. Bănuiala că ar fi o spioană a fost întărită și prin faptul că acum un an, pe timpul manevrelor conduse de generalul Feccia, ea petrecea la Milano și să întâlnea adesea cu el. În urma atacului din parlament generalul s'a bătut în duel cu respectivul deputat, iar ca ultim act al acestei afaceri, zilele trecute generalul a luat pe dna Siemens în căsătorie.

— **Comoară pe fundul mării.** O telegramă din Cherbourg aduce știrea că o corabie de exploatat fundul mării a scos la suprafață mai multe suluri de argint în greutate de 56 chilograme. Pe suluri e imprimat anul 1652 și se crede că sânt rămășițele vre-unui corăbii înecate. O firmă de exploatare s'a angajat pentru examinarea amănunțită a terenului.

Atelier artistic pentru fotografii
E. DAJKOVITS,

ORADEA-MARE
palatul SAS.

Favor extraordinar începând cu azi.
6 buc. fotografii matte format cabinet 12 Cor.
6 buc. fotografii matte format vizit . . 6 Cor.
Fotografii executate splendid pe pânză tot atât.
Pentru fotografiile de nuntă, cadrul gratuit.

— **O nouă carte oprită de guvern.** Guvernul a oprit cartea: »Istoria bisericească pentru școalele populare, ediția V.« Motivul opririi e că ar avea »cuprins tendențios și ar fi în contradicție cu adevărul istoric.«

— **Catastrofă aviativă.** Din Betheny (Franța) unde se ține un mare concurs de aviațiune se telegrafiază că deși era un vânt puternic, numeroși aviatori au făcut zboruri splendide. Oelen schleeger a făcut fără nici un moment de oprire 255 kilometri; Latham a bătut recordul celor 200 de kilometri în 2 ceasuri și 46 minute; apoi tot el a bătut recordul de 3 ceasuri acoperind 215 kilometri; în fine Latham în premiul de înălțime a atins 1384 metri, bătănd recordul lumii. Un alt aviator, Morane s'a urcat până la 1110 metri.

A doua zi s'a întâmplat însă un accident grav: cunoscuta aviatrice, baronesa Delaroche a căzut cu aeroplanul ei suferind răni grave.

Baronesa s'a urcat cu biplanul ei probat, dar abia se ridicase la vre-o 50 metri, când motorul se opri. În clipa aceasta trecu pe de-asupra ei un alt aeroplan și poate presiunea aerului produsă de acest aeroplan a împiedecat manevrele baronesei Delaroche. Biplanul ei începu să cadă. Când nu mai era decât la vre-o 20 metri de la pământ, baronesa încercă să sară din aparat, dar prea târziu. Baronesa a fost îngropată sub ruinele aparatului ei, de unde a fost scoasă având un picior și un braț fracturat și grave leziuni la cap. Starea ei cu toate acestea nu e disperată.

— **Bancnote noi.** Începând cu 25 August banca austro-ungară va pune în circulație o sumă de bancnote noi de câte o sută de coroane. Culoarea acestor bancnote bate mai mult în roz și se deosebesc mult de cele de până aci. Desemnul a fost executat de artiștii Moser și Schienböck și poartă caracterul celui mai nou stil de gravură german.

— **7 acți delă Albina sânt de vândut.** Informațiuni se poate primi delă adm. Tribunei.

— **O nouă grevă în Franța.** Din Paris se anunță că guvernul este preocupat de agitația dintre muncitorii sindicalisti, în special de aceea a lucrătorilor delă căile ferate.

Într'un consiliu de miniștri s'a discutat măsurile ce ar urma să se ia în fața unei greve generale. Guvernul este hotărât să recurgă la măsuri severe, Sub pretextul de a apăra materialul căilor ferate de eventuale stricăciuni e vorba să se procedeze la mari măsuri militare.

În diferite orașe s'au ținut întruniri. Lucrătorii ceferiști au votat moțiuni prin care cer mărirea salariului, reglementarea muncii, retroactivitatea retragerilor de care să se bucure adică toți lucrătorii în prezent în funcție. Pretutindeni s'a hotărât a se recurge la grevă.

Se crede de către guvern că funcționarii delă poștă și telegraf nu se vor asocia la grevă și că cu ajutorul automobilelor se va putea face ca greva să nu dureze de cât prea puține zile.

— **O curiozitate legitimă.** Sub iscălitura »Un cetitor« ni-se trimit următoarele rânduri:

«Numărul din urmă al ziarului »Libertatea« din Orăștie anunță că deși planul dlui Birsan, cunoscutul nostru artist dramatic, a fost să joace la Orăștie două seri de-a rândul, împrejurările au adus cu sine că numai una dintre cele două seri a putut închina Orăștiei. Acum însă, »Libertatea« aduce la cunoștința tuturor că d. Birsan a luat hotărârea a da totuși și a doua reprezentație la Orăștie. anume: Duminică în 10 Iulie n.

Nu pot decât să aprob zelul dlui Birsan de a propaga cultura românească în centrele noastre, m'as bucura însă dacă cineva mi-ar da răspuns la o întrebare ce mă muncește de câteva zile: cum se întâmplă că reprezentațiile dlui Birsan se dau întotdeauna două zile înainte de concertul domnilor Mărcuș—Crisan, deși aceste concerte pretutindeni au fost anunțate mai înainte?

Așa s'a întâmplat la Oravița, așa se întâmplă acum la Orăștie. Ca să nu se întâmple și în al treilea loc, îmi permit a adresa aceste rânduri scurte...»

— **Superstiții americane.** Ar crede cineva că în Statele-Unite nu pot fi și oameni superstițioși. Bine înțeles nu vorbim de Negri.

Profesorul Dreszler delă Universitatea din Alabama arată că din 8+5 de studenți, 45 la sută au cite o superstiție: 27 cred că li-se va întâmpla ceva rău, dacă vor vedea craiu nou, uitându-se peste umărul stîng, 61, că unei femei care scapă din mînă spălătorul, o să-i sosească mosafiri; nu pot suferi pene de pînă în casă, căci le socot aducătoare de nenorocire: 23 se tund numai pe lună nouă; iar 23 cred că dacă latră (poate url N. Red.) un cîine la o casă o să se întîmple moarte în ea.

A găsit multe mume cari nu lasă pruncii să se uite în oglindă, căci mor curînd, zic ele.

N'a găsit mai pe nime care să nu se teamă de Nr. 13.

— **Mulțămîntă publică** D-na și d. Dr. At. Brădean din Maria-Radna au binevoit a dăruî bisericeii din loc un policandru frumos de sticlă. Pentru această faptă marlîmoasă și creștinească le aduc și pe această cale cele mai călduroase mulțămiri. În numele comunei bisericești: Procopiu Givulescu, ppresbiter.

x **De vânzare e o garnitură de treerat** de 6 cai putere. Locomobilul folosit, iar treerul tura nouă. Cu preț moderat, se poate vedea la Maxim I. Vulcu în Arad Măksa u. 5—6 lângă gară.

x **Observațiile științifice** au fost făcute la academia imperială din Moscva: Dintre toate apele minerale purgative, apa Franz József e cea mai bogată în sare glauber și sare amară. Prin această însușire și prin faptul că conține și bicarbonat de potaș, e superioară tuturor apelor de acest soi. Apa naturală Franz József chiar în porțiuni mici are efect purgativ, repede și sigur. Apa veritabilă Franz József se vinde naturală, fără nici un surogat și se află în magazii de coloniale, farmacii și drogherii.

Mihai Radu croitor pentru domni, Cluj (Kolozsvár) strada Jókai Nr. 2. se recomandă on. public român.

x **Sanatorul »Liget«** a Drului Jakob în Budapesta primul sanator pentru boale interne din Europa, dispune de toate mijloacele de vindecare și laborator pentru examinat. Mii de diabeți, reumatici, bolnavi de splină și de inimă, cari pînă acum au cercetat sanatoriile din străinătate, acum vor găsi institut corespunzător aici în țară, așadar această instituțiune culturală cu poziție admirabilă împlinește și un gol. Sala cea mare a mașinelor mecanice de vindecare a sanatorului e sprovăzută cu mașini după sistemul Zanpre și cu scâlzi aieriane.

x **Când cumpărați ochelari,** a dresați-vă la magazine cari au în vedere nu numai interesul bănesc, ci vă spun sincer dacă e lipsă și de consultație medicală. Pentru ținerea strictă a acestui principiu și pentru serviciul conștiințios, recomandăm prăvălia de articole optice Seelenfreund Sándorné, din Kluj-Kolozsvár piața Jókai 2. unde găsiți termometre, grade, binocle, ochiane, barometre de prima calitate. Reparaturile se fac cu pricepere și grabnic.

Cronica socială și artistică.

Petrecere în Șiria. Ni se scrie: Cu toate că ne-am ținut de datorință a trimite invitări la toți On. Dni, cari au putut conta a fi invitați la reprezentațiunea teatrală respective petrecerea de danț, ce se va ținea în casa națională din Șiria, Marți în 29 Iunie (12 Iuliu a. c.) ni s'au făcut reproșuri, că nu au primit invitarea noastră. Drept zicând ne cerem scuzele, cu regret trebuie să declarăm că vina neînmanării nicidecum nu poate cădea în sarcina comitetului aranțator, ci expediției neexacte. În firul acestora venim și pe aceasta cale a invita cu toată onoarea On. public românesc, rugând a sprijini filantropica noastră întreprindere.

Cu deosebită stimă, pentru comitetul aranțator:

Alexiu Dobotun, Trăian Debelean.

Turneul Bănuț-Crisan-Mărcuș. Marți în 12 I. c. cei trei artiști vor da un concert la Orăștie iar Duminică în 17 I. c. în Sibiu.

Teatru în Măgăreiu. Tinerimea neorustică (Țiganii) din Apușdorf invită la reprezentație teatrală ce va avea loc în școala română din Măgăreiu, Duminică 17 Iulie n. Se va juca »travă de hârciog«, comedie de A. Pop. Începutul la orele 8 seara. După producțiune — danț

ECONOMIE.

O nouă însoțire de credit Raiffeisen în comitatul Făgărașului. Ideea salutară a Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului de a pune la cale înființarea de însoțiri de credit în fiecare comună românească din acest comitat a trecut granița și în comitatul Făgărașului. Rînd pe rînd s'au înființat și în acest comitat în mai multe comune astfel de însoțiri, acolo, unde conducătorii conștiinței de chemarea lor pe lângă hrana sufletească s'au îngrijit și de bunăstarea economică a poporului.

O astfel de însoțire de credit s'a înființat la insistența neobositului secretar al Reuniunii economice din comitat, Sibiului a dlui Victor Tordășianu prin stăruințele preotului gr. or. Ioan Giura și în comuna Colun, o comună mică de 120 familii, situată pe țărmul drept al Oltului în nemijlocia apropiere de comitatul Sibiiului.

Sprijinită mai de toți proprietarii mai de frunte, însoțirea își ia începutul cu 60 de membri. Speranță e, că cu timpul toți locuitorii din comună vor intra în această însoțire, după ce se vor fi conșinși despre binefacerile, ce le revărsă asupra membrilor săi această însoțire.

Conducătorii acestei însoțiri luând în considerare procurarea de capital ieftin, pe lângă alte foloase, ce le va aduce Centrala însoțirilor, ce s'a proiectat din partea conducătorilor Reuniunii rom. de agricultură din comitatul Sibiiului, de la începutul activității acestei însoțiri, au decis a lua parte la înființarea centrală. *De lângă Olt.*

Piața granelor din Aradul-Nou

15 Iulie 1910.

De nou a ploiat, dar puțin și fără să strice seceriiului început.

De prezent e vreme bună și e nădejde să țină încă câteva zile.

Tîrgul de bucate stagnează și afacerile decurg fără nici o animație.

S'a vîndut azi

grâu 200 mm.	8.50—	9.—
orz mm.	6.30—	—
ovăș mm.	6.30—	—
secară mm.	6.50—	—
păpușol 200 mm.	5.30—	5.40

Prețurile sânt socotite în coroane și după 50 kg

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 5 Iulie 1910.

Prețul cerealelor după 100 kg. a fost următorul

Oriza nouă	
De Tisa — — — — —	20 K. 60
Din comitatul Albei — — — — —	22 > 90
De Pesta — — — — —	20 > 40
Bănățnesc — — — — —	20 > 70
De Bacica — — — — —	23 > 40
Secară de calitate I. — — — — —	14 > 20
Orzul de nutreț, calitate I. — — — — —	12 > 75
Ovăș de calitate I. — — — — —	14 > 10
Oncuruz — — — — —	11 > —

BIBLIOGRAFII.

A apărut »Educatorul« organ oficial al Reuniunii învățătorilor din eparhia Caransebeșului, dir. P. Bizeria, cu următorul sumar: Raportul casierului, o Intimpinare de T. Bugariu, Informații și Un curs pe muzică.

Pr. D. Voniga. Mizerie, boală, crimă și degenerare sau Alcoolismul și urmările lui. Din punct de vedere economic, igienic, moral și național. Conferință pentru combaterea alcoolismului 1909.

Redactor responsabil: Iuliu Glurgiu.

»Tribuna« institut tipografic, Nicșin și cona.

„PANCIOVANA“
Institut de economii și credit în Panciova.

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de contabil la institutul de economii și credit »Panciovana« din Panciova, prin aceasta se publică concurs cu termen până în 25 Iulie 1910 st. n.

Emolumentele împreună cu acest post sunt:

a) Salar anual K 1600 în rate lunare anticipate;
b) Tantiemă statutară;
Dela reflectanți se recere:

a) Să dovedească, că au praxă bună în toate afacerile de bancă, în special în contabilitatea de bancă și că sunt capabili a încheia independent bilanțul;

b) Să poseadă în vorbire și scriere afară de limba românească cel puțin mai una, cea germană ori cea maghiară;

c) Să fie deplini sănătoși și să aibă o conduită neexceptionabilă.

După un an de probă, alesul va fi aplicat definitiv la serviciul băncii, pe când i-se pune în vedere ori cuartir în natură ori ameliorarea salariului în conform. cu zelul și dibăcia dovedită.

Postul e de a se ocupa imediat după a'egere. Ofertele instruate cu documentele necesare sunt a se înainta la direcțiunea institutului până la termenul indicat. Prezentarea în persoană e dorită.

Panciova, 2 Iulie 1910.

DIRECȚIUNEA.

ROMANIA.

PRIMARIA COMUNEI CONSTANȚA.

ANUNȚ.

No. 5979.

18 Iunie 1910.

Se aduce la cunoștința publică că sezonul băilor de mare, și cura de aer la Constanța s'a deschis cu începere dela 15 Iunie și durează până la 15 Septemvrie.

Aerul de mare este încărcat cu diferite săruri și foarte bogat în oxigen și ozon. Cura de aer de mare este indicată în anemie, cloroză, astm, brochită și scrofuloză.

Băile de mare se administrează pacienților, după recomandățiunile celor mai renumiți medici aflați în localitate, se recomandă în mod special în boalele nervoase, scrofuloză rachitism, limfatism, surmenaj, anemie, debilitate generală și boale de piele.

Pe lângă cură, orașul Constanța care se prezintă în cele mai bune condițiuni de igienă și salubritate, având aspectul principalelor orașe occidentale, oferă vizitatorilor cele mai variabile și frumoase distracțiuni, cazinul comunal construit din nou în condițiunile cele mai moderne, are un restaurant de primul rang, orchestra compusă din cei mai distinși artiști, profesori ai conservatorului de muzică din București, cari va distra publicul în timpul zilei și în timpul seerei, de asemenea sunt aranjate diferite jocuri distractive pentru publicul vizitator.

Deosebit de aceste, orașul Constanța este așezat în apropierea stațiunii balneare Techirghiol de care este legat prin tramcare, omnibusuri și trăsurile de piață, cari fac drumul dela Constanța la Techirghiol de mai multe ori pe zi, astfel că acei cari ar dori să urmeze cura în aceea stațiune balneară pot face aceasta în timpul zilei, putând în același timp a avea domiciliul în Constanța.

Orașul Constanța mai oferă vizitatorilor hoteluri moderne în condițiunile cele mai bune și case particulare cu prețuri moderate, deasemenea birturile sunt în abundență, iar prețurile consumațiilor sunt dintre cele mai moderate.

Publicul vizitator, pentru orice informațiuni se va adresa autorității comunale care va face totul pentru a se da convenita satisfacțiune.

Căsătorie. Comerciant orășan român cu venit net anual de 4000 coroane caută spre căsătorie o domnișoară ori văduvă, românoă, deșteaptă cu zestre și din familie cinstită, în etate dela 25 ani în sus. Rog on. aspirante să binevoiască a se adresa la administrația acestei foi sub »Comerciant«.

Ingrijiti-vă de viitorul vostru!

Mijlocul cel mai bun, pentru a se scuti pe sine și pe ai săi de lipsă, este a se înscrie de membru la

„Asociația Esehiană de ajutorare reciprocă“.

La aceasta asociație poate să se facă membru ori-care persoană dela etatea de 16—80 ani. Pe lângă o taxă lunară de 1 cor. și taxa de cazurile de moarte, deja după un an de membrerie i-se solvește moștenitorului un ajutor de 2000 cor., iar devenind membrul după cel puțin 3 ani de membrerie, prin oare-care nenorocire neputincios de muncă, i-se solvește până când trăiește o rentă lunară de 50 cor. Dacă un membru trăiește 30 de ani dela înscriere, poate ridica în bani gata 2000 cor.; însă dispunând membrul că suma de 2000 cor. după moartea lui să o primească moștenitorii, i-se solvește membrului până ce trăiește o rentă lunară de 50 cor. Membrii înscriși dela etatea de 16—60 ani pot pot semna până la 3 cote (6000 cor). Atestat medical nu se recere.

Pe lângă solviri lunare moderate și taxe de măritșuri, poate fiecare a-și asigura fetele, dacă aceste n'au trecut etatea de 18 ani. Se pot semna 1—6 cote (2000—12.000 cor). Dacă o fată după 3 ani de membrerie rămâne orfană, înceată solvirea taxelor, iar la măritș, fata primește suma asigurată, iar până atunci — însă cel mult până la etatea de 20 ani — însă cel mult până la etatea de 20 ani — primește o rentă lunară de 30 cor. Tot aceasta rentă primește fata până când trăiește, dacă după oare-care vreme rămâne nemăritată.

Societatea oferează fiecărui cea mai mare garanță: cote semnate până la 7.000.000 cor. și anual peste 100.000 cor. taxe de membru.

Prospecte și blancete trimitem gratuit.

Aplicăm secretari în toate orașele și bărbați de încredere în toate comunele.

Asociația Esehiană de ajutorare reciprocă.

Filială pentru Ungaria:

Timișoara (Temesvár, Takarékpénz-
:: tár-utca 4 szám, I. emelet.) ::

Un tânăr absolvent de clasa 6—8 gimn. se primește ca practicant farmacist. A se adresa la Farmacia Krebsz, Arad, strada Batthyányi.

ANUNȚ.

In stabilimentul Tipografiei și Librăriei diecezane din Caransebeș, află imediat aplicare

un sodal (calfă) de librărie cu cunoștința limbilor de comunicație locală: română, maghiară și germană.

Reflectanții să-și trimită documentele și ofertul scris de mâna proprie la Administrațiunea Tipografiei și Librăriei Diecezane din Caransebeș.

Credit pe ipotecă, pe cambiu

și pentru oficianți

mijlocește

Herzog Sándor

ARAD,

str. Weitzer János 15.

Telefon nr. 376.

ANUNȚ.

Caut

O păreche de români harnici

bărbatul să fie ca logofăt la moșie, iar femeea lui să știe a conduce cu pricepere gospodăria. Informațiuni la N. Lupan, București, Calea Victoriei 24.

CUMPĂR în orice cantitate romonițe, flori de tei, flori de friguri, rădăcini și frunze de mătrăgună, flori de soc fie verzi, ori uscate și Gândaci de Mai. Farmacia lui SZOKOLY SANDOR, Arad (vis-à-vis de biserica sârbească). —

De vânzare e

O garnitură de treerat

cu putere de 6 HP. Locomobilul folosit, iar treeratura nouă. Cu preț moderat, se poate vedea la MAXIM J. VULCU, Arad, Miksa u. 5—6 lângă gară.

„LUNCANA“ INSTITUT FINANCIAR SOC. PE ACȚII IN MARGHITA (COTT. BIHOR).

Și a început activitatea în 1 Iulie n. a. c.

Se ocupă cu toate operațiunile de bancă. Acoardă împrumuturi cambiale cu caventi, hipotecare, de cont-curent, etc.

Primește depunerii cu 5 și 5 1/2% după mărimea sumei și depunerii.

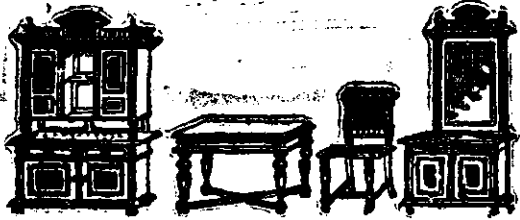
După depunerile instituțiilor culturale dă 6%.

Darea după interese o plătește institutul.

DIRECȚIUNEA.

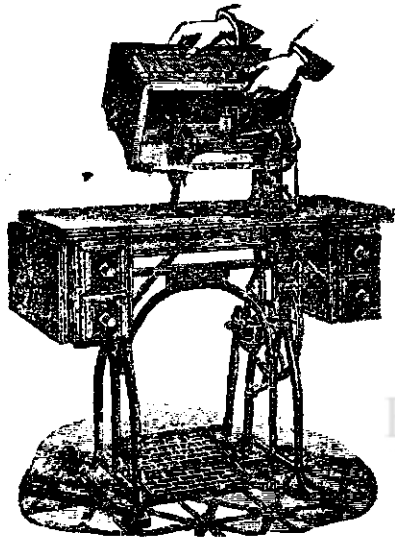
MAGAZIN DE MOBILE KACKLER JOZSEF

timplar artistic pentru edificii și mobile, în
LUGOȘ, Str. Făgetului Nr. 91.

Primesc ori-ce lucrări pentru aranjamente de magazine, birouri și locuințe, deasemenea pentru clădiri, lucrări în cel mai modern stil, pe lângă livrare promptă și din material uscat. Desemne și proiecte fac grabnic și gratuit.

Cea mai veche prăvălie de mașini de cusut și biciclete din Ungaria-de-sud.

Distins în Timișoara la anul 1891 cu marea medalie de argint.

Fondat în 1880.

**Reinhold
ZOLLER**

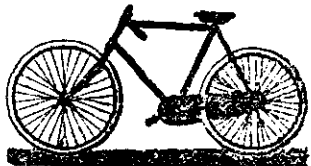
măstru mecanic
FENÉRTÉMPLOK
Schillergasse 5,
lângă „Burg“

Își recomandă
on. public din

loc și provincie marele său atelier mehanic unde se repară tot felul de mașini de cusut și biciclete. Ține în depozit tot-felul de gramofone și plăci.

Ține în depozit cele mai bune biciclete noi, mașini de cusut și obiecte de casă și industrie, așa d. e. părți singuratic de mașini și biciclete.

Prețuri moderate Serviciu pomt.

Să ne ferim de molii!!

În Institutul de asigurare contra molilor din Oradea-mare a lui

Dozsa János

blănar

Nagyvárad, Passage Sass
— în fața teatrului „Urania“.

Se îngrijesc pe lângă prețuri convenabile, blane pentru femei și bărbați și blane de călătorie, covoare, boale și manșoane. Magazin asigurat contra focului.

INSERTIUNI

se primesc cu prețuri moderate la administr. „Tribunei“ Arad

Asudarea mânilor!
Asudarea picioarelor!
Asudarea subțioarelor!

Încetează în decurs de o oră dacă folosim:

„SUDORAN”-ul

a lui MOLNÁR.

Copile epistolelor de recunoștință sunt autentificate de notarul public

Stim. dle farmacist! Medicamentul „SUDORAN” comandat dela Dta, vă mărturisesc, e bun și mi-a folosit. Primiți mulțămitele mele. Cu stimă Cont. S.P.

On. d. Molnár János, farmacie la „Duhul sfânt” Szombathely. Nu pot întrelăsa ca să nu vă fie cunoscut, că medicamentul d-tale „SUDORAN” contra asudării picioarelor și subțioarelor are efect surprinzător și e nevătămător și cu conștiința liniștită îl recomand oricui. Cu stimă Sz. M. căp. înretr., R.

St. Dle! Din „SUDORAN”, leac contra asudării picioarelor, mânelor și subsuori am procurat încă pentru 3 persoane, și întrebându-i despre rezultat, l-au laudat foarte. Cu stimă A. S. învățator, Gy.

St. Dle apothecar Molnár! Răspunzând la cartea d-tale, am cea mai mare recunoștință pentru „SUDORANUL” d-tale. Pentru că și eu am suferit în mare măsură de asudarea picioarelor și după două massage mi-a trecut de tot. Am mântuit și alții mulți cu produsul d-tale și te rog să-mi mai trimiți 2 sticlute — și acestea pentru alții. Am rămas cu stimă G. K. ospătar S.

St. Dle apothecar! Am primit „SUDORANUL” comandat, contra asudării de picioare, mâni și subsuori. Credemă, că cine-l folosește după rețeta prescrisă, îl atle de neprețuit. Cu stimă F. E. coafăr, F.

Așa zisul „SUDORANUL” contra asudării de picioare, mâni subsuori, pregătit de d-voastră, are un efect atât de excelent și sigur, că cu cea mai bună conștiință îl pot recomanda nu numai celor din patrie ci și străinătății, întrucât „SUDORANUL” în-trece mult toate fabricatele străine, de cari m'am folosit până acum. Îți datorez mulțămită, că m'am scăpat de boala neplăcută, Salut R. A. învățator A.

Se poate comanda la pregătitorul:

Molnár János, apothecar în Szombathely.

Prețul unul flacon 1 cor. 30 fil.

dacă se trimite suma înainte, porto-franco.

Numai „SUDORAN” prov. cu marcă să se primească.

KLINGE ANTAL

pictor bisericesc și de icoane sfinte.

Nagyvárad, Szent János-u. 11.

Pregătește gratis tot felul de planuri pentru iconostase și plafoane

bisericești.

Atrag atenția onorabilului public asupra atelierului meu de spălătorie și colorare chimică existent de peste

50 de ani

cea mai veche în ramul acesta. Serviciu ireproșabil. — Prețuri conv.

FEICHTINGER J.

Kolozsvár

Str. Paris 5. Telefon

Procurați

dela librăria „TRIBUNEI”

Arad, str. Deák Ferencz 20

„Cantorul Bisericesc”

aranjat de

GEORGE BUJIGANU

învăț. în Deliblata.

Cel mai practic op bisericesc, cea mai bogată antologie a cântărilor bisericești la români.

Indispensabila lui necesitate o documentează iuțala cu care a trecut prima ediție în un an 1000 exemplare.

Opul să extinde pe 444 pag. octav mare, pe 2 coloane, litere latine, tipar roșu-negru. Cuprinde rînduiele tuturor sărbătorilor de peste an, precum și tipul bisericesc. Op aprobat de consistor!

Legătură artistică, confecționat la prima compactorie din Budapesta.

Prețul unul exemplar broșat 10 cor., legat în pânză frumos aurit 12 cor., legătură lux 1/2 piele 14 cor. Lux nu se mai află, numai după comanda specială bucata 16 cor. plus porto postal 60 fil.

Intrebuințarea „Cantorului Bis.” dispensează pe toate celelalte cărți bisericești, ca: mineiul, triodul, penticostarul, molitvelnicul etc.

Raritate bisericească, mai câteva exemplare de vânzare.

Cel mai frumos dar de sărbători bisericilor și specialiștilor bisericești.

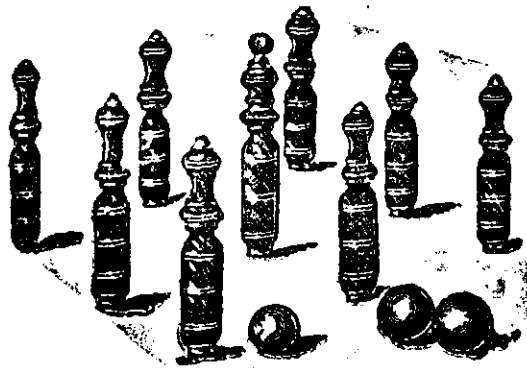
Administrația tipografiei și librăriei „Tribunei”

Trebitcher Sándor

strungar

— PANC SOVA, Gizella-utca —
vis-à-vis de hotelul KONTOLOVITS.

Primește spre efectuare și reparare toate lucrurile ce aparțin acestei branșe, și recomandă neguțătorilor dopuri pentru buți, în orice mărime, pregătite din material excelent.

Ține în depozit în abundență mare totfelul de articli pentru fumători, gherghefuri pentru lucrul de mână etc. etc.

Serviciu prompt. Obiecte admirabile.
— Prețuri ieftine. —

Cea mai ieftină sursă pentru cumpărat

săpunuri

pentru gospodărie, săpunuri de toaletă, parfumuri, și orice articole pentru spălat.

Luminări

de stearină și ceară pentru biserici; e fabrica de săpun a lui

Lorencz Károly,
Arad, Str. Forray p. Nadasdy.

Anunțuri

primește administrația Tribunei, pe lângă prețurile cele mai moderate.

Prospect de prețuri pentru produsele de primăvară a „asociației pantofarilor din Arad”.

Botine pentru femei:
Pantofi din păslă fl. 1.50
Pantofi de piele de vacs dela 2.— in sus
Botine Regate 2.80
chevreux 4.50
vacs cu șiret dela 3.60
chevreux cu șiret 5.50
de vacs cu nasturi 4.80
chevreux dela 6.50

Botine pentru bărbați:
Cu țug simplu, piele de vacs fl. 3.30
și fețe 4.—
Bergsteiger din piele cu lustru 4.80 in sus
Cu țug simple ușoare ca un fulg p ntru bolnavi dela 5.—
Bergsteiger de chevreux 6.50
Cu țug piele de box 5.80
Bergsteiger piele de box 6.20
chevreux bună dela 7.80
Pantofi de chevreux 5.—
Ținem în depozit totfelul de gheta pentru copii. La comande din provincie să se edscrie urma piciorului pe o hârtie.
Comanda contra ramb. necorespunzând și înapoiate în curs de 8 zile se schimbă.

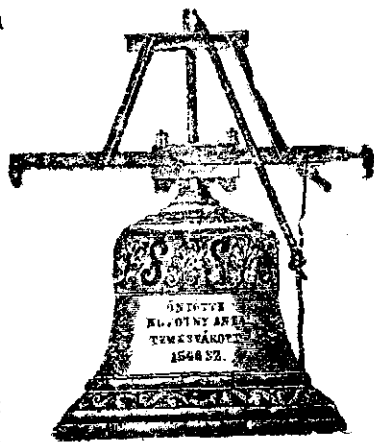
Premiat cu medalia cea mare la exp. milon. din Eposta a 1896.

Turnătoria de clopote. Fabrica de scaune de fer pentru clopote, alul

ANTONIU NOVOTNY - TIMIȘOARA - FABRIC.

Se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe garanție, de mai mulți ani provăzute cu ajustări de fer bătut, construite spre a le întoarce în ușurință în ori-ce parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o lăture fiind astfel scutite de crepare. Sunt recomandate CLOPOTELE GĂURITE de dânsul în- te cu deosebire ventate și pre- ziate în mai multe rânduri, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S și au un ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibra-re mai voluminoasă decât cele de sistem vechiu, astfel că un clopot patețat de 327 klg. este egal în ton cu un clopot de 461 klg. patentat după sistemul vechiu.

Se mai recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sire stă- toare, — spre preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut — și spre turnarea de toace de metal. Proțuri-purante ilustrate gratis.

NIKOLIN - Timișoara - (Centru).

str. Takarekpenzár 4.

Articole de coafură specială.

Chignone, împleti- ture, turbane, plete, transformării, peru- ce, bandouri.

Specialității de par- fumerie, garnituri pentru curățitul mâ- nilor, noulăși de piepteni, orno și an- trepozite pentru păr.

Mare depozit în ar- ticole de toaletă, ape de păr, pudră.

Primul salon pentru conservarea, ondulara, spălarea, colorarea și cu- rășirea părului din Ungaria de sud.

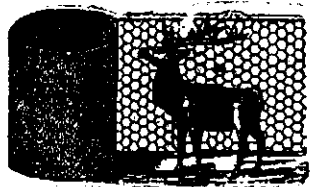
Prețuri moderate.

Comande prin poștă se efectuesc prompt. Preț curent gratis și franco.

Fabricație din țară prima calitate!

Stoboare de sârmă tari și trainice!

In atenția arhitecți- lor, agrono- milor, pro- prietarilor de vii, p. vile grădini, te- renuri de vi- noare etc.

PÉCSI HENRIK

fabrică pentru împletituri de sârmă

IX. BUDAPESTA, strada Angyal 7.

Telefon 120-89. — — — Telefon 120-89.

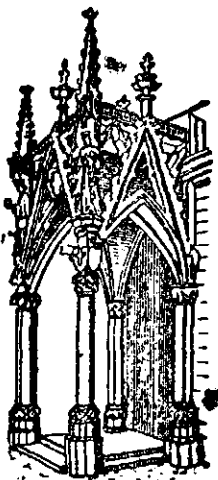
Trimite și instalez împletituri de sârmă pentru ma- șini, împletituri de oscilat, stoboare pentru case și vile, împreună cu uși și porți puternice.

!! Cele mai frumoase rețele !!

Prețuri ieftine! Prețuri ieftine!

Mai furnizez: ciururi pentru cernut prund, coș- nițe pentru nisip, burlane pentru schintei, coș- nițe pentru nutreț, botnițe pentru boi și sto- ruri pentru ferești de orice mărime.

:: Lista și prospecte de prețuri se trimite gratis. ::

SZATMÁRI KŐIPARGYÁR

— HARKÁNYI EDE —
sculptor și pietrar in
— SZATMÁR-NÉMETI. —

Lucrări: Sculptură și monumente, altare amvoane, grilaje, bazine, statuete, rugi, cruci, pietre pentru mormint, etc. etc.

Clasa arhitectonică: Canouri, mauzolee, poduri, scări balustrade, pavagii ș. a.

Clasa de morărit. Pietre de moară franceze, rijniți pentru sămânță și sare, tocile etc.

Numai lucrări de gust și execuție specială, pe lângă prețurile cele mai convenabile.

Se fac gratuit desenuri, rezervându-se dreptul de proprietate. - Vă rog să fiți atenți la firmă. -

Atelier de lăcătărie și tescuit, fierărie etc.

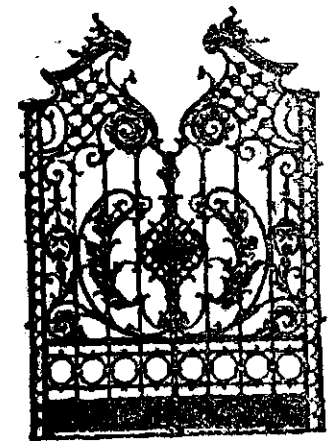
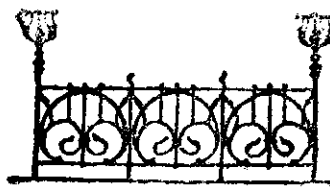
HARMATI EMIL

NAGYVÁRAD

Rózsa-u 4 (Casa proprie).

Pregătește tot felul de lucrări cu fier pentru zidiri și lucrări de lăcătărie și anume: ventilatoare patentate la ferestri, in- chizători, parasoale, porți cu gratii

patentate ce se pot constrânge și întoarce în laturi, șaluzine de scân- durișă sist. Ess- lingen, șaluzine de oțel și pânză, pregătitor specialist de vetro de fier, vâlăle pentru a- dăpatul porcilor și a vitelor, apa- dnet și lucrări de in- stalație electrică. Telefon nr. 355. Serviciu prompt.

CANARINI!

Cele mai frumoase cântărețe moderne cântă ziua și la lumină. Cântăreață tânără 4, 5 fl. de 1 an 5, 6, 8, 10 fl. Renumitele canarine Seifert și verzi dela 10 fl. în sus.

Ouătoare 1, 2, 3 și 4 fl. după soi. Catalog de prețuri despre papagai, pasări transmarine măi-muțe și câini de soi se

capătă înainte trimițând 20 fl. Pentru ajungerea comenzilor la loc în viață se garantează. — Comandele se pot face la

DIÓSZEGHY és Társa,
Oradea-mare-Nagyvárad.

Cea mai mare prăvălie de animale din Ungaria.

Câteva cuvinte asupra boalelor secrete!

E trist, — dar în realitate adevărat că în vremea de azi e bătătoare la ochi mulțimea acelor oameni, a căror sânge și sucuri trușesti sunt atrofiate și cari în urma așurității din tinerețe și prin deprinderi rele și-au adrunclat sistemul nervos și puterea spirituală. E timpul suprem ca acestel stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebuie să fie cineva care să dea tinerei deslușiri binevoitoare, sincere și amănunțite în tot ce privește viața sexuală — trebuie să fie cineva căruia oamenii să-și încredințeze fără teamă, fără sfială și cu încredere necazurile or secrete. Dar nu e în deajuns însă a destăinui aceste necazuri ori și cui, ci trebuie să ne adresăm unui astfel de medic specialist, conștiințos, care știe să dea asupra vieții sfaturi bune sexuale și știe a ajuta și morburilor ce deja eventual există, atunci apoi va faceți existența boalelor secrete.

De o chemare atât de măreață și pentru acest scop e institutul renumit în toată țara al Dr.-ului **PALÓCZ**, medic de spital, specialist, (Budapesta VII, Rákóczi-ut 10), unde pe lângă discreția cea mai strictă, primește ori cine (stăi bărbați cât și femeile) deslușiri asupra vieții sexuale, unde sângele și sucurile trușesti ale bolnavului se curăță, nervii i-se întăresc, tot organismul iuse eliberează de materiile de boală, și nurile sufletești i-se liniștesc.

Fără conturbarea ocupațiilor zilnice dr. **PALÓCZ** vindecă deja de ani de zile repede și radical cu metoda lui proprie de vindecare, chiar și cazurile cele mai negleșite, ranele sifilice, boalele de țevă, bișică, nervi și șira spinării, începăturile de confuzie a minții, urmările onaniei și ale sifilului, erecțiunile de spaimă, slăbirea puterii bărbătești (impotența), vătămurile, boalele de sânge, de piele și toate boalele organelor sexuale femelești. Pentru femei e sală de așteptare separată și eșire separată. În ceea ce privește cura, depărtarea nu este piedecă, căci dacă cineva, din orice cauză, n'ar putea veni în persoană, atunci i-se va da răspuns amănunțit foarte discret prin scrisoare (în epistolă o de ajuns a se înlătura numai marca de răspuns). Limba română se vorbește perfect. După încheierea curei, epistolele se ard, ori la dorință se retrimit fie-cărui. Institutul se îngrjește și de medicamente speciale. Vizitele se primesc începând dela 10 ore a. m. și până la 5 ore p. m. (Duminea până la 12 ore a. m.) Adresa: Dr. **PALÓCZ**, medic de spital, specialist, Budapest, VII, Rákóczi ut 10.

Dipl. de onoare Lovrin 1902.

Medalia de aur Timișoara 1891.

SZUBOTHA SANDOR

pregătitor de odăjdii și ajutori bisericești.

Intemeiat la 1883

Telefon pentru comit. și oraș 498.

Liferantul excel. Sale episcop Dessewffy din Cenad.

TIMIȘOARA-CETATE

In colțul străzii Lonovica și Jenő főherceg, vis-à-vis de hotelul «Hungaria».

Recomandă magazinul său bogat în atențiunea binevoitoare atât a preoților cât și a acelor, cari voesc să cumpere pentru biserică capele, sau societăți de înmormântare

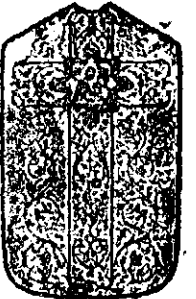
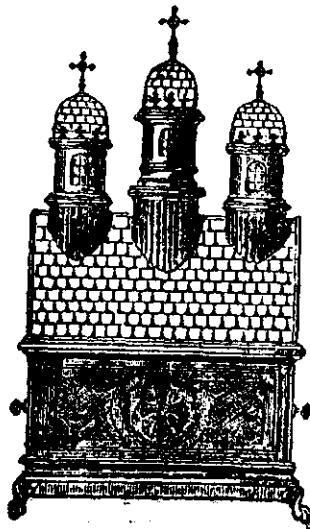
odăjdii, steaguri, cruci, statue

- sau altfel de ajusturi bisericești -

tot astfel marele său asortiment pentru materiale
— necesare la formarea ajustărilor bisericești. —

Pentru liferările mele iau răspunderea.

— Servesc bucuros cu catalog ilustrat. —

Schimb de local.

Am onoare a aduce la cunoștința p. t. public, că atelierul meu de lăcătarie artistică și pentru edificii se află începând cu 1 Martie în noul local din strada Bachgasse Nr. 11.

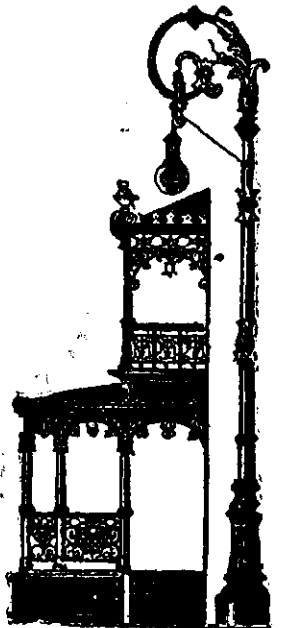
Prin introducerea uzinei electrice și a mașinilor ajutătoare sunt în plăcuta poziție de a putea satisface și celor mai mari cereri, oferindu mi serviciile pentru toate lucrările de lăcătarie, edificii, instalații de apaducte și latrine, precum și orice lucrări și reparaturi ce cad în această branșă.

VICTOR DRODTLOFF,

lăcătar,

Sibiu—Nagyszeben—Hermannstadt, Bachgasse Nr. 11.

Ingrădiri de vile, biserici, etc. — Cele mai bune accesorii pentru încălzit. — Ferestă de fier și oțel pentru fabrici, magazii și pivniți. — Prospekte complete de prețuri și informații gratuite.

Telefon 184.

Premiat de mai multe ori.

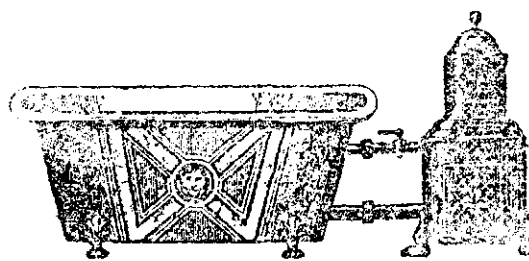
Telefon 184.

CARL PIFFL

Prima fabrică de obiecte de metal

Timișoara-Elisabetin. — Temesvár-Erzsébetváros. — Hunyadi-u. nr. 14.

Recomandă obiectele sale foarte frumoase și solide de tinichigierie și anume: vane de scaldat, de șezut și pentru copii, — scaune pentru scaldat încălzitoare și vane

de scaldat după cel mai bun sistem (sistem propriu). Lăzi pentru lemne și pentru cărbuni și alte obiecte de metal: precum ciubere, ulcioare și câni. Catalog de prețuri la dorință gratuit.

Apoi litere de tinichea și de coșitor, inscripții de metal, tablă cu numărul casei și cu numele străzii, mărci și firme de ține. Conduc pentru apă, aranjări pentru

— baie și closete engleze cu neîntrecutul aparat „Temes“.

Acoperi de case și turnuri, globuri și cruci. — Ucenicii se primesc cu condițiuni foarte bune.

Frideric Hönig

turnătorie, fabrică de clopote și metal, aranjată pe motor de vapor

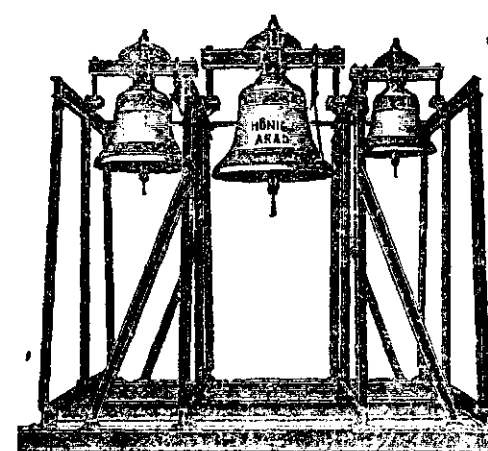
Arad, strada Rakoczi Nr. 11-28.

Fondat la 1840.

Premiat la 1890 cu cea mai mare medalie de stat.

Cu garanție pe mai mulți ani și pe lângă cele mai favorabile condiții de plătire — recomandă clopotele sale cu patentă ces. și reg. invenție proprie, cari au avantajul că față cu ori-ce alte clopote la turnarea unui și a celuiiaștare și cu șunet adânc — se face o economie de 20—30%, la greutatea metalului. Recomandă totodată clopote de fer ce se pot învârti și postamente de fer, prin a căror întrebuințare clopotele se pot scuti de crepat chiar și cele mai mari clopote se pot trage fără să se clătine turnul. Recomandă apoi transformarea clopotelor vechi în coroană de fer, ce se poate învârti cum și turnarea din nou a clopotelor vechi, sau schimbarea lor cu clopote nouă pe lângă o suprasolvire neînsemnată.

Liste de prețuri și cu ilustrațiuni — la dorință se trimite gratis.

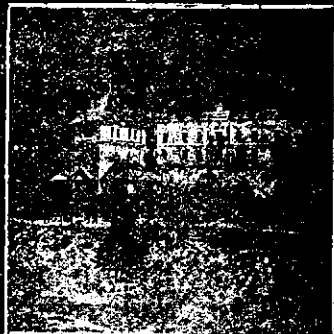

HERKULES MOTOR VÁLLALAT
BUDAPEST VYACSI UT 30.

ELISMERT LEHIRESEBB
CSÉPLŐHÉSZLETEK
TELJES JÓTÁLLÁSSAL
ÜZEMBEN
BÁRMIKOR
MEGTEKINT
HETŐK.

ELSŐRENDŰ
SZIVÓGÁZTELEPEK
ÜZEMKÖLTSÉG.
LŐERŐ ÓRÁNKINT
KB. 1½-2 FILLÉR
ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA.
ÁRJEGYZÉK INGYEN.

Villa „Danilă Valușescu“
Herkulesfürdő — Băile Erculane

Edificiu nou uscat, în fața soarelui.
Aranjament modern pentru familii și persoane particulare.
Serviciu prompt.
Prețuri moderate.

Serviciu solid și conștiințios.

INȘTIINȚARE.

Am onoarea a aduce la cunoștința p. t. public și clientele, că prefăcându-ne atelierul de tapetărie, conform cerințelor moderne și celui mai nou stil

am deschis
în Arad, Str. Forray casa Hunyadi un
magazin de mobile.

Totodată facem cunoscut că ținem în depozit eventual pregătim la comandă orice mobilier, pentru dormitoare, sufragerii, saloane și camere pentru fumător.

Cerând onoratei clientele să ne onoreze și pe mai departe cu încrederea ei, ce ne-o păstrează deja de 34, așteptăm binevoitoarele comenzi.

Cu distinsă stimă :

Berán A. és Fia

depozitari de mobile.

— Telefon intra și extraurban Nr. 132. —

Magazin nou. Magazin nou.

Prețuri ieftine.

Prețuri ieftine.

IGNA DEMIAN

coloratură de haine,
curățitorie chimică,
și mașină cu aburi de
spălat rufe albe în
UJ-SZENT-ANNA.

Colorez (văpșesc) și curăț chimic : tofelul de vestminte bărbătești, femeiești și copilărești, pardesii și paltoane, în întregime fără nici o desfacere, stofe pentru mobile, perdele, dantele, broderii, mănuși, borangi-curii etc. În rufăria mea, ajustată bogat, se spală curat ca zăpada, fără materii mistuitoare, în deosebi gulere și manșete, cămăși bărbătești, etc., cari prin mașinele mele de călcat ajung la un luciu încât nu se pot deosebi de cele mai noi. — Comandele cu posta se expediază punctual și cu acurateță.

Filiala în Arad, la

Iosif Ștefan, pe piața Tököly.

(În casa bisericii române).

ANUNȚ.

Aduc la cunoștința onoratului public că am cumpărat și urmez conducerea

prăvăliei de coloniale Hoffmann

aranjată de nou și prefăcută din colțul străzii Forray și piața Tököly. Aducând aceasta la binevoitoarea cunoștință a publicului, trebuie să-i atrag atenția că pe baza cunoștințelor de zece ani petrecuți în magazinul lui Guttman S. sunt în plăcuta poziție ca se servesc cele mai bune articole pe lângă prețuri ieftine și serviciu curant, câștigând prin aceasta mulțumirea clientelei.

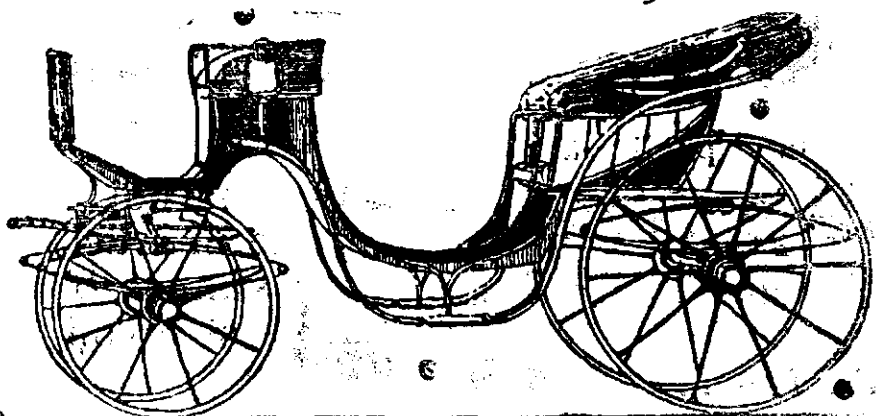
Așteptând binevoitorul sprijin semnez cu stimă :

Ștein Mór,
negustor de coloniale.

Szabó Testv. și Kleiber

atelier pentru
fabricarea
- trăsurilor -

**ARAD, strada
Kápolna Nr. 26**
(vis-à-vis de cazarma pomp.)

Avem onoarea a face cunoscut on. public din Arad și jur, că am deschis un atelier pentru pregătirea trăsurilor, conform cerințelor moderne de azi.

Bazați și pe experiențe îndelungate câștigate în ce'e mai renumite fabrici de trăsuri, din țară promitem, că în atelierul nostru se pregătesc exclusiv numai lucrări de primul rang. Primă tofelul de lucrări și reparări cu specialitate de bransa aceasta: trăsuri cu tot felul de coarde și fără coarde; presum și pregătirea și legarea cu fier a tofelului de instrumente economice, lăcuire etc. Trăsuri vechi le schimbăm. Ținem în magazin cele mai noi și moderne trăsuri. — Rugând binevoitorul sprijin al on. public, santem cu stimă

Szabó Testvérek și Kleiber
fabricanți de trăsuri.

STEFAN SLADECK IUN.
FABRICĂ DE MOBILE
VÎRSET
 strada
 Kudritzer No. 44-46

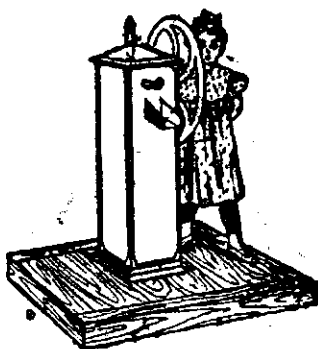
: Cea mai renumită :
 mare fabrică
 de mobile
 din sudul Ungariei
 (Versecz).

Pregătește mobi-
 lele cele mai mo-
 derne și luxoase
 cu prețuri foarte
 moderate. —

Mare depozit de plane
 excelente, covoare, per-
 dele, țesături foarte fine
 și mașini de cusut. —

Kuceses Károly atelier de
 mașini în **Makó**

Recomandă pompele sale mai
 noi cu lanț brevetate fan-
 tani executate în atelierul pro-
 priu care au preferința, că sunt
 ușoare, nu îngheață, foarte du-
 rabile, ocupă loc puțin, umblă
 ușor și sunt atât de plăcute,
 încât sunt o podoabă pentru
 curte. Catalog de prețuri la
 dorință — se trimite gratuit :
Kuceses Károly, Makó
 — (Măcșu, comitatul Cenadului). —

Telefon 594. Telefon 594.
 Institut de împrumutat pânze de dril și saci.
BRAUN MIKSA
 negustor de fulor în și urzică.
 ARAD, Piața Boros Béni Nr. 1.
 Depozit pentru desfacere :

Saci	Fulor	Sfori de tatun
Pânze	Sfori pentru vie	Pinză de impac.
Valtrapuri	Sfori p. saci	Rețele de paturi
Așternuturi	Spagat p. pachete	Saci p stors strug.
Fringhii	Sfori de legat	Fringhii p. snopl.

Cumpăr și vând saci de făină și țărțe, folosiți.

Halmai József, fost adjunct la notarul public
 regesc din Borosineu, și
 Strausz Gyula, fost ofițier de bancă. —

Cancelaria înregistrată

Halmai și Strausz,

pentru mijlocirea împrumuturilor de bani,
 vinderea și cumpărarea de averi mobile și imobile.
 Agentura principală a inst. de asigurare „Phönix“.

Mijlocește : împrumuturi hipotecare (pe
 intabulare) și amortizaționale (pe mai mulți ani).

Se angajează : pentru răscumpărarea (con-
 vertarea) de împrumuturi hipotecare, dela
 procente mai mari la mai mici.

Mijlocește : cumpărarea, vinderea, schim-
 barea și esarendarea de averi mai mari
 pământuri, etc).

Primește : manipularea (conducerea) case-
 lor de închiriat pe lângă remunerațiuni cât
 se poate de minimale.

Mijlocește : vinderea, cumpărarea și schim-
 barea de căși particulare, căși de închiriat și vii.

Primește : parcelarea și colonizarea ave-
 rilor imobile (pământuri).

Telefon Nr. 726. Adresa telegrafică : Halmaistrausz.
 Corespondența se poate face și în limba română.

Arad, (str. bisericii) **Weitzer János u. Nr. 9,**
 în partetul edificiului nou a școlii de fete.

Cu deosebită stimă : **Halmai și Strausz.**

Magazie de articlii pentru biserici și preoți.

GEORGE JANGOVICI ARAD,
 Forray-utca Nrul 2.

Aduc la cunoștința onoratului public că au sosit

Postavuri de reve-
 renzi, brîuri preo-
 țești, roșii, vânațe și
 :: negre. ::

noutățile de primăvară

în stofe, mătăsuri, delainuri, zetyruri,
 cretoane, batisturi și multe alte articole
 cari nu se pot toate înșira. ☹ ☹

Cea mai bogată ma-
 gazie în articlii pen-
 tru sfintele biserici
 : și preoți :

Abonati și răspândiți „Tribuna!”

Expoziția generală din Paris 1900 „Grand Prix”

PRAV PENTRU VITE de Kwizda

dietetic, mijloc pentru cai, vite cornute și pentru oi.

De peste 50 de ani se folosește în cele mai multe grajduri pentru promovarea apetitului, la mistuirea rea, pentru îmbunătățirea laptelui și pentru înmulțirea laptelui la vaci.

Veritabil numai cu marca de scutire de-aci. Se capătă în farmaci și droguerii

Catalog de prețuri gratis și franco.

Depozit princ.:

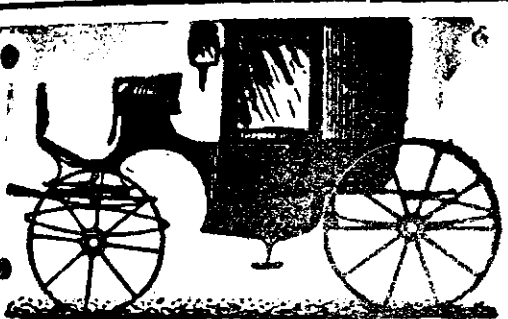

Franz Joh. Kwizda, farmacist, liferantul curții ces. reg. austro-ung., reg. române și reg. bulgare. Korneuburg bei Wien. —

MAJOROS JOZSEF

fabricant de trăsuri

Lugoș, Str. Andrei Nr. 5.

Magazin permanent de trăsuri noi și — prefăcute. —

Reparaturi și orice lucrări din ramul acesta se efectuează repede și prompt.

Lucru bun, serviciu solid și conștient

Intemeiată la 1880.

Intemeiată la 1880.

Prima fabrică de ciment, gips și teracotă din Seghedin—Szeged a lui

Landesberg Mór

= Anteprișă de asfaltare. =

Primește orice lucrări din acest ram, ca: terase, canalizări, instalări de burlane din ciment usucarea pereților umezi, pavare fabricelor ș a.

Plăci de marmoră și ciment

de diferite forme și culori în fabricație proprie.

Atelier de gravură lucrări de sculptură în ciment piatră artificială și teracotă.

Scări din marmoră artificială.

Bănci, Pedestale și Balustrade lustruite.

Mare asortiment de cuptoare din țiglă.

Material de edificat. Singur reprezentant al cimentului de Beocini, Românesc și Portland. Var în bucăți sau stins se trimite cu vagonul la orice gară.

Material pentru asfalt. Plăci de acoperit din asfalt.

Impletituri din trestie. Plăci de cătran.

Praf de piatră pentru frontispicii.

Material și țigle rezistente focului.

Pereți Rabitz. Țevi din beton cu brlu.

Țevi din conforment de piatră. Plăci de faianță.

„TIMIȘIANA” INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII SOCIETATE PE ACȚII Fondată la anul 1885.

Centrala în Timișoara oraș (Belváros) Piața Balázs No. 1. (Palatul Mocsonyi).
Filiale în Buziaș, Recaș, Ciacova și Delta.

Telefon pentru centrală Numărul 510.

Telefon pentru „STANDARD” No. 1028.

Capital propriu 1,500 000.— Cor. — Depuneri . 4,000.000.— Coroane.

Primește depuneri spre fructificare, despre cari eliberează libele. — Administrează depuneri cu casete de economizare.

Plătește deponenților după mărimea sumei depuse 4¹/₂% și 5% interese, fără nici o detragere.

După toate depunerile contribuția (darea) de interese o plătește institutul separat.

Depuneri până la 10,000 Coroane, după starea casei se plătesc și fără abdicere.

Escomptează cambii și acordă credite cambiale cu acoperire ipotecară.

Dă avansuri pe efecte publice (Lombard).

Acoardă împrumuturi ipotecare pe case de închiriat și pe proprietăți de pământ.

Administrează agentura generală pentru Ungaria de sud a societății de asigurare

„STANDARD”.

Telefon: Filiala Buziaș Nr. 10. — Filiala Recaș Nr. 14.

Telefon: Filiala Ciacova Nr. 16. — Filiala Delta Nr. 26.

Atențiune!

SINGURUL INSTITUT DE ASIGURARE

:: ARDELEAN ::

TRANSSYLVANIA

Str. Cisnădiei 5. **SIBIU.** Str. Cisnădiei 5.

Recomandă

Asigurări împotriva focului

pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile, etc. pe lângă premiul recunoscute de cele mai ieftine și în cele mai favorabile condiții, cum și

Asigurări asupra vieții

(pentru învățători și preoți români gr.-or. și gr. cat. dela așezămintele confesionale cu avantajii deosebite), pe cazul morții și cu termen fix, cu plătire simplă sau dublă a capitalului; asigurări de zestre (copii), pentru serviciul militar, și asigurări pe spese de înmormântare, mai departe asigurări de accidente corporale, contra infracției (furt prin spargere) și asigurări de pagube la apaducte.

Prospecte în combinațiunile cele mai variate se trimit și se dau gratuit, ori-ce informații în biourile Direcțiunii, strada Cisnădiei Nr. 5 și la toate agenturile.

Persoane versate în achiziții, cari au legături bune, se primesc în serviciul institutului în condiții foarte favorabile.

Atențiune!

Primul atelier ardelean aranjat cu putere electrică pentru scobirea pietrelor și fabrică de pietrii monumentale

GERSTENBREIN TAMÁS és TÁRSA sculptor și meșteru pietar.

Atelierul central al fabricii: **Kolozsvár, Dézsma-u. 21.**

Magazin de pietrii monumentale, fabricate propriu dia: marmură, labrador, granit, stent etc. Kolozsvár, Ferecz József út 25.

Cancelarie Centrală:

Nagyszeben, Fleischer-gasse 17.

Filiale: Déva, Nagyvárad.

Să ne credeți

că este în interesul D-voastră, dacă comandați — — coasa „Koronagyémánt”

Cu coasa „Koronagyémánt”

bătută odată se poate cosi ziua întreagă și deoarece e făcută din oțel-diamant, coase rele sau mel nu se găsește între ele. Pentru trăinicia fiicărei bucăți garantăm.

75 80 85 90 95 100 110 cm. La comanda de 10 buc.

Prețul: 1 buc. 1.80 1.90 2.— 2.20 2.40 2.40 2.60 cor. una se dă rabat. —

Comandele se pot face prin trimiț. banilor înainte sau pe lângă rambursă la

Lengyel Testvérek magazin de coase „Koronagyémánt”

Kaposvár, Fő-utca 22 T.

MOBILE BUNE

cu prețuri favorabile

se găsesc în fabrica de mobile a lui

Reisz Miksa

Békéscsaba.

în

Nagyvárad

Sas-utca Nr. 7.